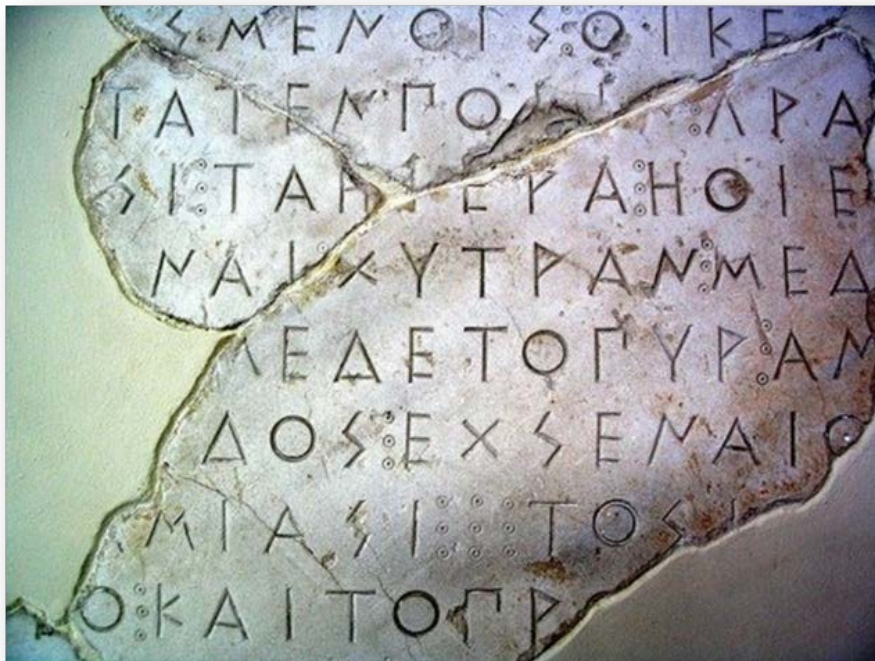

4ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΛΙΜΟΥ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Ασκήσεις Γραμματικής

Σχολικό Έτος 2014-2015

Υπεύθυνοι μαθήματος

Αλέξανδρος Μητσέλος – Κατερίνα Μπουκόρου

Περιεχόμενα

Μάθημα 1ο	4
Α΄ και Β΄ Κλίση Ουσιαστικών (σσ. 45-50)	4
Το ρήμα είμι (σ. 161)	4
Μάθημα 2ο	6
Βαρύτονα ρήματα (λύω) (σσ. 164-172).....	6
Αύξηση – Αναδιπλασιασμός (σσ. 155-161)	6
3ο μάθημα	8
Σχηματισμός χρόνων βαρύτονων ρημάτων (σσ. 164-172)	8
4ο μάθημα	10
Συνηρημένα ρήματα σε άω -ῶ, -έω -ῶ, όω -ῶ (σσ. 199-215)	10
5ο μάθημα	12
Δεύτεροι χρόνοι ρημάτων (σσ. 194-199)	12
6ο μάθημα	15
Σχηματισμός Αφωνόληκτων Ρημάτων (σσ. 181-187)	15
7ο μάθημα	17
Σχηματισμός Ενρινόληκτων - Υγρόληκτων Ρημάτων (σσ. 187-193).....	17
8ο μάθημα	19
Παραθετικά επιθέτων κι επιρρημάτων (σσ. 119-126)	19
9ο μάθημα	21
Αντωνυμίες (σσ. 136-146)	21
10ο μάθημα	23
Γ΄ Κλίση (σσ. 58-73).....	23
11ο μάθημα	25
Γ΄ Κλίση (σσ. 74-87).....	25
12ο μάθημα	27
Β΄ Συζυγία, Συμφωνόληκτα σε -μι (σσ. 217-220)	27
Το ρήμα δίδωμι (σσ. 220-225)	27
13ο μάθημα	29
Φωνηεντόληκτα ἴστημι, ἴημι, τίθημι (σσ. 220-231)	29
14ο μάθημα	30
Δευτερόκλιτα επίθετα (σσ. 94-100)	30
15ο μάθημα	32
Τριτόκλιτα επίθετα (σσ. 101-109).....	32
16ο μάθημα	34
Ανώμαλα επίθετα (σσ. 112-114).....	34
Αριθμητικά (σσ. 128-135).....	34

17ο μάθημα	36
Κλίση μετοχών (σσ. 114-119)	36
18ο μάθημα	38
Αόριστοι Β΄ Βαρύτονων Ρημάτων κατά τα -μι (σσ. 232-233)	38
19ο μάθημα	39
Εἶμι, Φημί, Οἶδα (σσ. 234-238)	39
20ο μάθημα	41
Ανώμαλα Ουσιαστικά (σσ. 88-93)	41
Συνηρημένα Ουσιαστικά Α΄ και Β΄ κλίσης	41
Αττικόκλιτα Ουσιαστικά	41
Μάθημα 21ο	43
Τονισμός σύνθετων ρημάτων	43
22ο μάθημα	45
Μέλλοντες.....	45
Αρχικοί Χρόνοι Βασικών Ρημάτων	48
Γραμματική Πανελλαδικών Εξετάσεων (Ημερήσια Λύκεια)	51
Ασκήσεις γραμματικής των πανελλαδικών εξετάσεων Β΄ Λυκείου	54
Ασκήσεις Επανάληψης	56
Ενεστώτας - παρατατικός ενεργητικής ή μέσης φωνής των ρημάτων α΄ και β΄ συζυγίας	56
Χρονικές Αντικαταστάσεις Βαρύτονων Ρημάτων	57
Εγκλιτικές Αντικαταστάσεις Βαρύτονων Ρημάτων	58
Χρονικές κι Εγκλιτικές Αντικαταστάσεις	59

Μάθημα 1ο
Α΄ και Β΄ Κλίση Ουσιαστικών (σσ. 45-50)
Το ρήμα εἰμί (σ. 161)
Ανώμαλα ρήματα 1-10

1. Να βάλετε την ίδια πτώση του άλλου αριθμού στα παρακάτω ουσιαστικά:

τὸν πολίτην	τοῦ νεανίου	(ὦ) πελτασταί
τούς δεσμώτας	τῶν μηνυτῶν	(ὦ) γυμνασιάρχῃ
τῆς κλίνης	τῆς θεραπαίνης	τάς ἀμίλλας
τῶν δαφνῶν	τὴν μέλισσαν	τῆς γαίας
(ὦ) τεχνίτα	τῶν γυμνητῶν	τούς δῦτας
τὸν προδότην	τῷ πατριώτῃ	τοῖς ἵπποταῖς
τὴν τριαινᾶν	τῶν μαζῶν	(ὦ) σκαπάνῃ

2. Να κλιθούν οι πλάγιες πτώσεις ενικού και πληθυντικού αριθμού των παρακάτω ουσιαστικών:

ὁ θεατῆς	ἡ σκαπάνῃ
ὁ οἰηματίας	ἡ ἄμιλλα
ὁ ἰδιώτης	ἡ ἀλήθεια
ὁ νικητῆς	ἡ κλίνη
ὁ κοχλίας	ἡ μυῖα

3. Να κλιθούν οι πλάγιες πτώσεις ενικού και πληθυντικού των ουσιαστικών:

ὁ ὕμνος	ἡ ψῆφος
ὁ μόλυβδος	τὸ ἄστρον
ἡ κάμηλος	τὸ λιῖκνον

4. Να γραφεί η ίδια πτώση στον άλλο αριθμό:

τῶν ἀτυχιῶν	ταῖς νύμφαις	τάς δρακαίνας
τῷ θρῦλῳ	τοῖς πλίνθοις	τῷ στρατιώτῃ
(ὦ) πολῖται	τῆς νίκης	τῶν ἐτησιῶν
τῆ γῆ	τοῖς τὸξοις	τῆ ὁδῷ
τοῖς ὄστοις	ταῖς πρῶραις	τῶν διψῶν
(ὦ) τραυματῖαι	τὸν διαβάτην	αἱ σπεῖραι

5. Να γράψετε τη γενική, δοτική και κλητική ενικού και την ονομαστική και αιτιατική πληθυντικού των λέξεων:

- ἡ μέλιττα
- ἡ πεῖρα
- ἡ θύελλα
- ἡ ἀλήθεια

6. Να βάλετε τα ουσιαστικά στις κατάλληλες πτώσεις:

τῷ (ὁ υἱός)	αἱ (ἡ ψῆφος)
τοῖς (ὁ στρατηγός)	τὸν (ὁ καρπός)
τῶν (ὁ ἵππος)	τὴν (ἡ κάμηλος)
τούς (ὁ ἰατρός)	τάς (ἡ ὁδός)
τοῦ (ὁ ἥλιος)	ῶ (ὁ δοῦλος)
τῆ (ἡ ὁδός)	τῆς (ἡ ἔλαφος)

7. Να γράψετε τις προτάσεις που ακολουθοῦν στον άλλο αριθμό:

- Ἐγὼ μὲν Ἀθηναῖός εἰμι, ὑμεῖς δὲ Θηβαῖοι.
- Ἀγαθὸς εἶ σὺ καὶ δίκαιος κριτής.
- Ὁ στρατηγὸς οὗτος φίλος καὶ σύμμαχος ἐστίν.
- Ὁ οἶκος ἡμῶν πλούσιός ἐστιν.
- Οἱ διδάσκαλοι δοῦλοί εἰσιν ἐκ Σκυθίας.

8. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθένα από τα ακόλουθα ουσιαστικά της α΄ κλίσης.

ιδιώτης	αιτ. - κλητ. ενικ.	
δεσπότης	κλητ. ενικ. - ονομ. πληθ.	
άκοντιστής	κλητ. ενικ. - αιτ. πληθ.	
πολίτης	ονομ. - γεν. πληθ.	
προφήτης	κλητ. ενικ. - αιτ. πληθ.	
Πέρσης	κλητ. ενικ. - αιτ. πληθ.	
βοήθεια	γεν. - δοτ. ενικ.	
μάχαιρα	δοτ. ενικ. - αιτ. πληθ.	
ἦττα	γεν. - αιτ. ενικ.	
δίκη	ονομ. - αιτ. πληθ.	
ἀλήθεια	αιτ. ενικ. - πληθ.	
εὔνοια	γεν. - αιτ. ενικ.	
στρατιά	γεν. ενικ. - δοτ. πληθ.	
βασίλισσα	γεν. - δοτ. ενικ.	
μοῦσα	γεν. - αιτ. ενικ.	
χώρα	γεν. - αιτ. ενικ.	
μοῖρα	ονομ. - αιτ. πληθ.	

9. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθένα από τα ακόλουθα ουσιαστικά της β΄ κλίσης.

κίνδυνος (ὄ)	γεν. - κλητ. ενικ.	
λοιμός (ὄ)	δοτ. - αιτ. πληθ.	
κύκλος (ὄ)	δοτ. ενικ. - γεν. πληθ.	
τάφος (ή)	ονομ. - δοτ. πληθ.	
ὁδός (ή)	γεν. ενικ. - αιτ. πληθ.	
βάθρον (τό)	γεν. ενικ. - αιτ. πληθ.	
ἄθλον (τό)	ονομ. - δοτ. πληθ.	
νοῦς (ὄ)	δοτ. - κλητ. ενικ.	

10. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των παρακάτω τύπων:

ἦς ἄπεστε
ἔσονται περιέσται

11. Να επιλέξετε το γράμμα που αντιστοιχεί στον σωστό τύπο του ρήματος.**γ΄ πρόσωπο ενικού της οριστικής του μέλλοντα του ρ. εἰμί:**

α) ἔσεται β) ἔσται

ονομαστική ενικού της μετοχής του μέλλοντα του ρ. περίεμι:

α) περιεσών β) περιεσόμενος

γ΄ πρόσωπο πληθυντικού της ευκτικής του μέλλοντα του ρ. εἰμί:

α) ἔσονται β) ἔσονται

β΄ πρόσωπο πληθυντικού του παρατατικού του ρ. εἰμί:

α) ἦστε β) ἦτε

β΄ πρόσωπο ενικού της προστακτικής του αορίστου του ρ. ἄπειμι:

α) ἀπογένου β) ἀπογενοῦ

β΄ πρόσωπο πληθυντικού της υποτακτικής του παρακειμένου του ρ. εἰμί:

α) γεγενημένοι ἦτε β) γεγονότες ἦτε

γ΄ πρόσωπο πληθυντικού της ευκτικής του ενεστώτα του ρ. πάρειμι:

α) παρείησαν β) παρείεσαν

Μάθημα 2ο
Βαρύτονα ρήματα (λύω) (σσ. 164-172)
Αύξηση – Αναδιπλασιασμός (σσ. 155-161)
Ανώμαλα ρήματα 11-20

30. Να συμπληρώσετε τους τύπους.

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
κηρύττομεν					
λαμβάνεις					
πείθεται					
πυνθάνονται					

27. Να αντικαταστήσετε τους τύπους της οριστικής στις άλλες εγκλίσεις προσέχοντας το χρόνο, το πρόσωπο και τον αριθμό:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
φυλάττεις					
διώκει					
έταράξατε					
θύσουσι					
ἤλλαξαν					
ἐλέγχετε					
ἐβλάψαμεν					
ἐρρίφατε					
ᾠρυξας					
εἶ					
γράφουσι					
πέπραχας					
λέγει					
ἠῦρισκον					
έκεκηρύχεσαν					

28. Να αντικαταστήσετε τους τύπους της Οριστικής στις άλλες εγκλίσεις προσέχοντας το χρόνο, το πρόσωπο και τον αριθμό:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
τεθεράπευσαι					
παύονται					
ἐλύσασθε					
πλέξει					
θάψεσθε					
γράφεται					
συνεπορεύσατο					
ἐδῶξω					
πεπολιτεύμεθα					
ἐλύου					
τετριμμένοι εισί					
έκεκήρυκτο					
ἐπίσαντο					
μαντεύεται					
παρακελεύεται					

16. Να συμπληρώσετε τον πίνακα:

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
βαίνεις				
ἄρχετε				
ἐκάλεσαν				
πέπραχε				
λελύκασι				
λύει (-η) (μέση φωνή)				
ἄγεται				
λέξει (η)				
ἐποιήσω				
λέλυνται				
ληφθῶσι				

17. Να μεταφέρετε τα παρακάτω ρήματα στον παρατατικό

λύεις	κόπτει	ἔχεις
δύναται	βούλεται	ἔπεται
ἔλκομεν	ἄγουσι	αἴρουσι
οἰκῶ	ὀρύττω	συνάγεις
ἐμμένετε	συντυγχάνομεν	ἐνοῶ
κατέχουσι	ἐφέπομαι	διαπορεύεσθε
ἐλλείπει	συλλέγετε	ὀρώσι
περιβάλλομεν	προβάλλω	περιγίγνομαι
ἐπίστασθε	ἐθίζουσι	συλλαμβάνω

18. Να γράψετε το α' ενικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού και αορίστου των ρημάτων (στη φωνή που δίνονται):

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος
ἔπομαι		
οἶομαι – οἶμαι		
βούλομαι		
λέγομαι		
ὁμολογέω, -ῶ		
ὄμνυμι - ὄμνύω		
ἐγχειρέω, -ῶ		
ὀράω, -ῶ		
ἐθέλω - θέλω		
χρήομαι, -ῶμαι		
ἀνέχομαι		
ἀπόλλυμαι		
ἐργάζομαι		
ὠθέω, -ῶ		
ἐπίσταμαι		
ἀμφισβητέω, -ῶ		
ἐνοχλέω, -ῶ		
ἀνοίγω		
εἶργω		
ἐθίζω		
ἐάω, -ῶ		
ἐναντιόομαι, -οῦμαι		
ἀλίσκομαι		

3ο μάθημα
Σχηματισμός χρόνων βαρύτονων ρημάτων (σσ. 164-172)
Ανώμαλα ρήματα 31-40

26. Να σχηματίσεις τον Παρατατικό, Μέλλοντα, Αόριστο, Παρακείμενο και Υπερσυντέλικο της Οριστικής των ρημάτων:

Ενεστώτας	Ρηματ. θέμα	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
μηνύω	μηνύ-					
ιδρύω	ιδρυ-					
φυτεύω	φυτευ-					
στρατεύω	στρατεύ-					
θύω	θύ-					
διώκω	διώκ-					
πράττω	πράγ-					
φυλάττω	φυλάκ-					
τάττω	τάγ-					
βλάπτω	βλάβ-					
άναγκάζω	άναγκαδ-					
γυμνάζω	γυμναδ-					
σώζω	σώ-					
ρίπτω	ρίπ-					
παρασκευάζω	σκευάδ-					
άλλάττω	άλλάγ-					
βασιλεύω	βασιλεύ-					
γράφω	γράφ-					
θηρεύω	θηρεύ-					
κρύπτω	κρύφ-					
κομίζω	κομίδ-					
πείθω	πείθ-					
κηρύττω	κηρυκ-					

29. Να συμπληρώσετε τους τύπους.

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
		γράφει			
τοξεύεις					
κελεύεται				λέλυνται	

12. Να σχηματιστούν οι τύποι που ζητούνται:

- **άλλάττω:** β' ενικό οριστικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής:
- **πέμπω:** γ' πληθυντικό προστακτικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής
- **άποκρύπτω:** β' ενικό προστακτικής αορίστου μέσης φωνής
- **έκλείπω:** γ' ενικό οριστικής παρατατικού μέσης φωνής
- **συμπράττω:** β' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής
- **συνταράσσω:** γ' πληθυντικό οριστικής αορίστου μέσης φωνής
- **γράφω:** β' ενικό οριστικής υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής
- **βλάπτω:** γ' ενικό οριστικής παρακειμένου μέσης φωνής
- **άθροίζω:** β' πληθυντικό ευκτικής αορίστου ενεργητικής φωνής
- **αισθάνομαι:** γ' πληθυντικό οριστικής παρατατικού μέσης φωνής
- **έγκωμιάζω:** β' ενικό οριστικής παρατατικού ενεργητικής φωνής
- **γνωρίζω:** γ' ενικό οριστικής υπερσυντελικού μέσης φωνής
- **στρατηγῶ:** β' πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής
- **άκούω:** απαρέμφατο παρακειμένου ενεργητικής φωνής

- **παρανομῶ:** β' ενικό ευκτικής αορίστου ενεργητικής φωνής
- **ἐλπίζω:** γ' ενικό οριστικής παρατατικού ενεργητικής φωνής
- **ιδρύω:** β' πληθυντικό οριστικής αορίστου μέσης φωνής
- **εύχομαι:** β' ενικό οριστικής παρατατικού μέσης φωνής
- **πείθω:** γ' ενικό οριστικής παρακειμένου μέσης φωνής
- **σῶζω:** γ' ενικό ευκτικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής

13. Αφού αναγνωρίσετε τους τύπους που σας δίνονται, να τους μεταφέρετε στο μέλλοντα της έγκλισης που βρίσκονται.

	Μέλλοντας		Μέλλοντας
διώριζες		ὕπολογίζοιτο	
ἐξώργισαν		διαχειριζόμεθα	
ἀγωνισαίμην		ἢ παρεμποδίζουσα	
νενομικότες εἶητε		ψηφιζόμεθα	
φροντίζειν		τὸ γνωρίζον	

14. Να μεταφέρετε καθέναν από τους δοσμένους τύπους στον αντίστοιχο τύπο του παθητικού αορίστου α' :

	Παθητικός αορίστος α'
κυρίευε	
μηνύησθε	
ἐξηγείρου	
ἀπολύη (οὗτος)	
κρινεῖται	
ὕπολείπουντο	

15. Να διαγράψετε τον τύπο της Προστακτικής που είναι λανθασμένος:

λυσόντων - λυόντων	σπεύσετε - σπεύσατε
ἐρμήνευσον - ἐρμηνεύσον	ἄρξατε - ἄρξετε
βραβευόντωνσαν - βραβευέτωνσαν	φλέγετε - φλέγατε
ιδρυκῶς ἔστε - ιδρυκότες ἔστε	παιδευσέτω - παιδευσάτω
κεκρυφύῃα ἴσθι - κεκρυφύῃαι ἴσθι	φυλαξέτωνσαν - φυλαξάτωνσαν
τρεψάτο - τραψάτω	ληξέτω - ληξάτω
χάραττε - χάραξε	νόμισε - νόμιζε
ἴσθι - ἔσθε	γεγραφῶς ἴσθω - γεγραφῶς ἔστω

4ο μάθημα
Συνηρημένα ρήματα σε άω -ᾶ, -έω -ῆ, ὄω -ῶ (σσ. 199-215)
Ανώμαλα ρήματα 41-50

19. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των παρακάτω τύπων στις δύο φωνές του ενεστώτα:

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
Ε.φ.	ἔῶσι(ν)			
Μ.φ.	ἔῶνται			
Ε.φ.		καθορᾶτε		
Μ.φ.				
Ε.φ.			κίνοῖς	
Μ.φ.				
Ε.φ.	παραινέετε			
Μ.φ.				
Ε.φ.		βεβαιῶμεν		
Μ.φ.				
Ε.φ.				
Μ.φ.	καταδουλοῖ			

20. Να μεταφέρετε τους τύπους των συνηρημένων ρημάτων που σας δίδονται στους αντίστοιχους του ενεστώτα και του παρατατικού.

	Ενεστώτας	Παρατατικός
1. ἐρωτήσῃ		
2. τελευτήσῃεν		
3. ἠττήσθε		
4. ἐπέίνησας		
5. ἀξιῶσουσι		
6. ἐζητηκῶς ἴσθι		
7. κτησῶμεθα		
8. νίκησον		
9. διψήσειε		
10. ἠτυχήκεμεν		
11. ἀποπειράσονται		
12. ἐπιχειρήσω		
13. ἀνταιτήσοις		
14. ἀπωθησάτω		
15. παρεκαλεσάμην		
16. διορθώσητε		
17. κατώρθωται		
18. ἐπιζημιώσουσι		
19. ἀναπληρώσεσθε		
20. ἀντιδράσης		

21. Προσθέστε τους τύπους που λείπουν:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
λυποῦσι					
		δοκοῖ			
ποιοῦνται					
τελεῖ (Μ.Φ)					
ἡγεῖται					
	ἔστιᾶ				
			ὄρα		
ἔᾶς					

			νικῶ		
ὄρᾳται					
τιμῶνται					
ἔρωτᾷς					
ἔρωτῶσι					
ἔρωτῶνται					
ἔρωτᾶται					

22. Στις παρακάτω προτάσεις να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο που ζητείται των ρημάτων που βρίσκονται στις παρενθέσεις:

- α. Πρῶτον μεν οὔν ..... (εὐσεβέω -ῶ, ενεστ. προσ.) μή μόνον θύων ἀλλά καί τοῖς ὄρκοις ἐμμένων.
β. Στέργε μέν τά παρόντα ..... (ζητέω -ῶ, ενεστ. προσ.) δέ τά βέλτιστα.
γ. Λύσανδρος τοῖς ..... (πλέω, μτχ, ενεστ. αρσ. γένους) μόνον εἰς Ἀθήνας ἐπηγγέλλετο ἀσφάλειαν.
δ. .... (μμέομαι οὔμαι, ενεστ. προσ.) τά τῶν βασιλέων ἤθη καί δίωκε τά ἐκείνων ἐπιτηδεύματα.

23. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση:

- α. Πάντων μέν ..... (ὄρῶ, μτχ.) τῶν περί τον βίον, μάλιστα δέ τήν σαυτοῦ φρόνησιν ἀσκεῖ.
β. Ὁ μέν Ξενοφῶν οὔτω θυσόμενος ..... (ἐκπλέω, οριστική παρατατικού).
γ. Τά πρός τοὺς θεοὺς ποίει μέν ὡς οἱ πρόγονοι κατέδειξαν, ... (ἐπιμελέομαι -οὔμαι, προστακτική ενεστώτα) δέ θῦμα τοῦτο κάλλιστον εἶναι.
δ. Ταῦτα δέ ..... (ζητέω -ῶ, οριστική ενεστώτα) τῶν πολεμίων οἱ Ἀθηναῖοι.
ε. Ὁ Μαίανδρος ποταμός ..... (ῥέω, οριστική ενεστώτα) διὰ Κελαινῶν πόλεως.

24. Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τους ζητούμενους τύπους.

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Παρατατικός
πνέω (γ' ενικό)					
ἐκπλέω (β' ενικό)					
συρρέω (β' πληθυντικό)					
δέομαι (β' ενικό)					
διαπνέω (α' πληθυντικό)					
ῥέω (γ' πληθυντικό)					
ζήω (γ' ενικό)					
διψήω (β' ενικό)					
χρή					
χρῶμαι (γ' ενικό)					
δέω -ῶ (= δένω) (γ' πληθυντικό)					
δεῖ					

5ο μάθημα
Δεύτεροι χρόνοι ρημάτων (σσ. 194-199)
Ανώμαλα ρήματα 51-60

Ενεργητικός και μέσος αόριστος β' των εύχρηστων ρημάτων

Ρήμα	Αόριστος β'	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική β' εν.	Απαρέμφατο
ἄγω	ἤγαγον	ἀγάγω	ἀγάγοιμι	ἄγαγε	ἀγαγεῖν
ἄγομαι	ἤγαγόμην	ἀγάγωμαι	ἀγαγοίμην	ἄγαγοῦ	ἀγαγέσθαι
αἰρέω, -ῶ	εἶλον	ἔλω	ἔλοιμι	ἔλε	έλεῖν
αἰρούμαι	εἰλόμην	ἔλωμαι	έλοίμην	έλοῦ	έλέσθαι
αἰσθάνομαι	ἤσθόμην	αἴσθωμαι	αἰσθοίμην	αἴσθοῦ	αἰσθέσθαι
ἄμαρτάνω	ἤμαρτον	ἀμάρτω	ἀμάρτοιμι	(ἄμαρτε)	ἀμαρτεῖν
ἀν-έχομαι	ἤνεσχόμην	ἀνάσχωμαι	ἀνασχοίμην	ἀνάσχου	ἀνασχέσθαι
ἀπο-θνήσκω	ἀπ-έθανον	ἀποθάνω	ἀποθάνοιμι	ἀπόθανε	ἀποθανεῖν
ἀπ-όλλυμαι	ἀπ-ωλόμην	ἀπόλωμαι	ἀπολοίμην	ἀπολοῦ	ἀπολέσθαι
ἀφ-ικνούμαι	ἀφ-ικόμην	ἀφίκωμαι	ἀφικοίμην	ἀφικού	ἀφικέσθαι
βάλλω	ἔβαλον	βάλω	βάλοιμι	βάλε	βαλεῖν
βάλλομαι	έβαλόμην	βάλωμαι	βαλοίμην	βαλοῦ	βαλέσθαι
γίγνομαι - εἰμί	έγενόμην	γένωμαι	γενοίμην	γενοῦ	γενέσθαι
ἔπομαι	έσπόμην*	ἐπί-σπωμαι	ἐπι-σποίμην	ἐπί-σπου	έπισπέσθαι
ἔρχομαι - εἰμί	ἤλθον	ἔλθω	ἔλθοιμι	ἐλθέ	έλθεῖν
έρωτάω, -ῶ	ἤρόμην	ἔρωμαι	έροίμην	έροῦ	έρέσθαι
έσθίω	ἔφαγον	φάγω	φάγοιμι	φάγε	φαγεῖν
εύρίσκω	ἤυρον –εὔρον	εὔρω	εὔροιμι	εὔρέ	εύρεῖν
εύρίσκομαι	ἤυ(εὔ)ρόμην	εὔρωμαι	εύροίμην	εύροῦ	εύρέσθαι
ἔχω	ἔσχον	σχῶ	σχοίην	σχές	σχεῖν
ἔχομαι	έσχόμην	σχῶμαι	σχοίμην	σχοῦ	σχέσθαι
θέω	ἔδραμον	δράμω	δράμοιμι	δράμε	δραμεῖν
κάμνω	ἔκαμον	κάμω	κάμοιμι	κάμε	καμεῖν
λαγχάνω	ἔλαχον	λάχω	λάχοιμι	λάχε	λαχεῖν
λαμβάνω	ἔλαβον	λάβω	λάβοιμι	λαβέ	λαβεῖν
λαμβάνομαι	έλαβόμην	λάβωμαι	λαβοίμην	λαβοῦ	λαβέσθαι
λανθάνω	ἔλαθον	λάθω	λάθοιμι	λάθε	λαθεῖν
ἐπι-λανθάνομαι**	έπελαθόμην	έπιλάθωμαι	έπιλαθοίμην	έπιλαθοῦ	έπιλαθέσθαι
λέγω	εἶπον	εἶπω	εἶποιμι	εἶπέ	εἶπεῖν
λείπω	ἔλιπον	λίπω	λίποιμι	λίπε	λιπεῖν
λείπομαι	έλιπόμην	λίπωμαι	λιποίμην	λιποῦ	λιπέσθαι
μανθάνω	ἔμαθον	μάθω	μάθοιμι	μάθε	μαθεῖν
όράω, -ώ	εἶδον	ἴδω	ἴδοιμι	ιδέ	ιδεῖν
όράομαι, -ώμαι	είδόμην	ἴδωμαι	ίδοίμην	ίδοῦ	ιδέσθαι
όφείλω	ῶφελον	όφέλω	όφέλοιμι	όφελε	όφελεῖν
όφλισκάνω	ῶφλον	όφλω	όφλοιμι	—	όφλεῖν
πάσχω	ἔπαθον	πάθω	πάθοιμι	πάθε	παθεῖν
πειθω	ἔπιθον	πίθω	πίθοιμι	πίθε	πιθεῖν
πειθομαι	έπιθόμην	πίθωμαι	πιθοίμην	πιθοῦ	πιθέσθαι
πίπτω	ἔπεσον	πέσω	πέσοιμι	πέσε	πεσεῖν
πυνθάνομαι	έπυθόμην	πύθωμαι	πυθοίμην	πυθοῦ	πυθέσθαι
τέμνω	ἔτεμον	τέμω	τέμοιμι	τέμε	τεμεῖν
τέμνομαι	έτεμόμην	τέμωμαι	τεμοίμην	τεμοῦ	τεμέσθαι
τίκτω	ἔτεκον	τέκω	τέκοιμι	τέκε	τεκεῖν
τρέπω	ἔτραπον	(τράπω)	(τράποιμι)	(τράπε)	(τραπεῖν)
τρέπομαι	έτραπόμην	τράπωμαι	τραποίμην	τραποῦ	τραπέσθαι

τρέχω	ἔδραμον	δράμω	δράμοιμι	δράμε	δραμεῖν
τυγχάνω	ἔτυχον	τύχω	τύχοιμι	τύχε	τυχεῖν
ὑπισχνούμαι	ὑπεσχόμην	ὑπόσχωμαι	ὑποσχοίμην	ὑπόσχου	ὑποσχέσθαι
φέρω	ἤνεγκον	ἐνέγκω	ἐνέγκοιμι	ἔνεγκε	ἐνεγκεῖν
φεύγω	ἔφυγον	φύγω	φύγοιμι	φύγε	φυγεῖν

31. Να γράψετε τον παθητικό αόριστο (α' ή/και β') των ρημάτων:

Ρήμα	παθητικός αόριστος α'	παθητικός αόριστος β'
ἀγγέλλομαι		
ἄγομαι	ἤχθην	—
αἴρομαι		—
αἰροῦμαι		—
ἀπ-αλλάττομαι		
βάλλομαι		—
βλάπτομαι		
βούλομαι		—
γινώσκομαι		—
γράφομαι	—	
δύναμαι		—
ἐκ-πλήττομαι	—	
ἐξ-αλείφομαι		—
ἡγοῦμαι		—
κόπτομαι		
λαμβάνομαι		—
λείπομαι		—
μ(ε)ίγνυμαι		
οἶομαι - οἶμαι		—
πλήττομαι	—	
συλλέγομαι		
τρέπομαι		
τρέφομαι		
φαίνομαι		
φέρομαι		—
φθείρομαι	—	

32. Να σχηματίσετε τους ζητούμενους τύπους στον αόριστο β':

- α) ρ. **ἄγω**: γ' πληθυντικό οριστικής
β) ρ. **αἰρῶ**: β' πληθυντικό υποτακτικής
γ) ρ. **ἁμαρτάνω**: γ' ενικό ευκτικής
δ) ρ. **λέγω**: β' ενικό προστακτικής
ε) ρ. **γίγνομαι**: α' πληθυντικό υποτακτικής
στ) ρ. **ἔρχομαι**: απαρέμφατο
ζ) ρ. **ἔρωτῶ**: β' ενικό οριστικής
η) ρ. **εὐρίσκομαι**: β' πληθυντικό προστακτικής
θ) ρ. **λανθάνομαι**: γενική ενικού της μετοχής θηλυκού γένους
ι) ρ. **πυνθάνομαι**: β' ενικό υποτακτικής

33. Να μεταφέρετε καθέναν από τους παρακάτω τύπους στον αντίστοιχο τύπο του αορίστου β'.

- φεύγοι
- φέρε
- πεπονθέναι
- μεμαθηκότες ὤμην
- λελοιπῶς ἔστω
- λέξοιεν
- λανθάνοντι
- λάμβανε
- ἔρωτᾶς (υποτακτική)
- γενήσεσθαι

34. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους της προστακτικής του αορίστου β'.

Προστακτική Αορίστου				
	β' ενικό	γ' ενικό	β' πληθυντικό	γ' πληθυντικό
καταλαμβάνω				
ὀρώμαι				
ἀντιλέγω				
αἴρω				
εὐρίσκομαι				
διάγομαι				
προσφέρω				
ἔχω				
ὑπεσχόμην				
ἔρωτῶ				

35. Να μεταφέρετε καθέναν από τους δοσμένους τύπους στον αντίστοιχο τύπο του παθητικού αορίστου β' :

	Παθητικός αορίστος β'
ἀπαλλάσσεται	
διαγράφησθε	
συλλέγειν	
ἐπίπληξον	
ἀποτετραμμένοι εἶεν	
βλαψομένω	
ρίπτομεν	
στεῖλαι	
φανεῖται	
φθεροῖσθε	

36. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση στο β' ενικό πρόσωπο και να γραφούν οι ονομαστικοί τύποι των ρημάτων:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
λαμβάνω					
κατέλαβον					
ἀντελαβόμεν					
ὀρώ					
κατεῖδον					
ἔρχομαι – εἶμι					
κατῆλθον					
λέγω					
ἀντείπον					
γίγνομαι					
παρεγενόμεν					
ἔχω					
ἔσχον					
παρεσχόμεν					
κατέσχον					
ἔπομαι (= ακολουθῶ) - ἐφέπομαι (ἐπί + ἔπομαι)					
ἐσπόμην					
ἐφεσπόμην					
αἰρέω, -ῶ - αἰροῦμαι					
ἀνεῖλον					
ἀνειλόμην					
ἀπόλλυμαι (ἀπό + ὄλλυμι)					
ἀπωλόμην					

6ο μάθημα
Σχηματισμός Αφωνόληκτων Ρημάτων (σσ. 181-187)
Ανώμαλα ρήματα 61-70

37. Να γράψετε το β' και το γ' ενικό πρόσωπο Ευκτικής Μέσης φωνής σε όλους τους χρόνους των ρημάτων παιδεύομαι, γράφομαι, πράττομαι, κομίζομαι για να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα:

Χρόνος	Ενεστώτας	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος
παιδεύομαι				
γράφομαι				
πράττομαι				
κομίζομαι				

38. Να γράψετε το β και γ' πληθυντικό πρόσωπο Οριστικής και Ευκτικής Αορίστου Μέσης Φωνής των ρημάτων τοξεύομαι, διώκομαι, κρύπτομαι, νομίζομαι.

	τοξεύομαι	διώκομαι	κρύπτομαι	νομίζομαι
Οριστική				
Ευκτική				

39. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

τρέπω: β' ενικό πρόσωπο οριστικής παθητικού μέλλοντα β'	
πίπτω: γ' ενικό πρόσωπο ευκτικής ενεργητικού παρακειμένου	
τάττω: β' ενικό πρόσωπο υποτακτικής παθητικού αορίστου α'	
ρίπτω: γ' ενικό πρόσωπο υποτακτικής μέσου αορίστου	
πείθω: γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέσου υπερσυντέλικου	
έλεγχω: β' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής μέσου παρακειμένου	
νομίζω: α' πληθυντικό πρόσωπο ευκτικής μέσου μέλλοντα	
βλάπτω: α' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέσου παρακειμένου	
πέμπω: β' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής μέσου παρακειμένου	
ἄγω: γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής ενεργητικού παρακειμένου	
δέχομαι: β' ενικό πρόσωπο οριστικής αορίστου	
μέμφομαι: γ' ενικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου	
τρέπω: β' ενικό πρόσωπο οριστικής μέσου υπερσυντέλικου	
λείπω: γ' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεργητικού παρακειμένου	
πράττω: απαρέμφατα ενεργητικού αορίστου και μέσου παρακειμένου	
φροντίζω: γ' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεργητικού μέλλοντα	
κλέπτω: γ' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής ενεργητικού παρακειμένου	
θάπτω: α' πληθυντικό πρόσωπο ευκτικής ενεργητικού παρακειμένου	
λαμβάνω: β' ενικό πρόσωπο οριστικής μέσου παρακειμένου	

40. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

πεπεισμένοι εἶεν: β' ενικό προστ. ενεστώτα ενεργ. φ.	
γεγράφασιν: γ' ενικό ευκτ. αορίστου ενεργ. φ.	
ἠλλάγησαν: β' πληθ. υποτ. ενεστώτα ενεργ. φ.	
λειφθήσονται: γ' ενικό ευκτ. μέλλοντα ενεργ. φ.	

έκόπτοντο: α' πληθ. οριστ. υπερσυν. ενεργ. φ.	
διωχθέντων: απαρέμφατο μέλλοντα ενεργ. φ.	
νομίζουσι : β' ενικό υποτ. αορίστου ενεργ. φ.	
πραχθήναι : απαρέμφατο παρακειμένου ενεργ. φ.	
ἀναπέσειν : β' ενικό προστ. αορίστου ενεργ. φ.	
ἐπιδείξει: απαρέμφατο αορίστου ενεργ. φ.	
ταξάντων: β' ενικό προστ. παρακειμένου μέσης φ.	
ἀποδείξονται: β' ενικό υποτακτ. Αορ. α' μέσης φ.	
πράττειν: β' πληθ. οριστ. παθ. μέλλοντα μέσης φ.	
ἀγωνίζονται: γ' ενικό ευκτ. αορίστου μέσης φ.	
ἤλλαττον: α' πληθ. οριστ. παρακειμένου μέσης φ.	
λελοίπασιν: απαρέμφατο παθητικού μέλλοντα	
σώζονται: β' ενικό προστ. αορίστου α' μέσης φ.	
ἀφίκται: γ' πληθ. υποτ. ενεστώτα μέσης φ.	
ἀνεγράψαντο: γ' ενικό οριστ. παθητικού αορ. β'	
δέδεξαι: β' ενικό προστ. παθητικού αορίστου	

42. Να κλιθούν τα ρήματα **ἐλέγχομαι, κάμπτομαι, πέμπομαι, φθέγγομαι** στον παρακείμενο και στον υπερσυντέλικο οριστικής:

Παρακείμενος			
ἐλήλεγμαι	κέκαμμαι	πέπεμμαι	ἔφθεγμαι
Υπερσυντέλικος			
ἐληλέγμην	έκεκάμμην	έπεπέμμην	έφθέγμην

7ο μάθημα
Σχηματισμός Ενρινόληκτων - Υγρόληκτων Ρημάτων (σσ. 187-193)
Ανώμαλα ρήματα 71-80

44. Να γίνει χρονική αντικατάσταση στο γ' ενικό πρόσωπο Οριστικής

	Ενεργητική Φωνή			Μέση Φωνή
	αἴρω	σημαίνω	ἀποκτείνω	διαφθείρω
Ενεστώτας				
Παρατατικός				
Μέλλων				
Αόριστος				
Παρακείμενος				
Υπερσυντέλικος				

45. Να αναγνωρίσετε τους τύπους των ενρινόληκτων και υγρόληκτων ρημάτων και να κάνετε εγκλιτική αντικατάσταση.

1. Τοῦτο τό ὕφασμα παῖς ὕφηνα ἐγώ.
2. Εἰ ἐμμενεῖτε τοῖς πατρίοις νόμοις, ἀμυνεῖσθε τούς πολεμίους.
3. Ἐάν ἐμέ ἀποκτείνητε τοιοῦτον ὄντα, οὐκ ἐμέ μείζω βλάψετε ἢ ὑμᾶς αὐτούς.
4. Ἀμυνῶ ὑπέρ ἱερῶν καί ὁσίων καίι μόνος καί μετά πολλῶν.

46. Να γράψετε στο ίδιο πρόσωπο το μέλλοντα, τον αόριστο και τον παρακείμενο των παρακάτω ρημάτων

	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος
φαίνετε			
κρίνεις			
παραγγέλλομεν			
μένετε			
νέμουσι			
καταβάλλομεν			
αἴρει			
κομίζεις			
φθείρετε			
σπείρει			
καθαίρομεν			

47. Να σχηματίσετε τον μέλλοντα των ακόλουθων ρημάτων:

κατανέμω	φθείρομαι	σπείρω
μένω	σημαίνω	ἐθέλω
παραγγέλλω	ψάλλω	ανατέλλω
στέλλω	βάλλω	σφάλλω
φθείρω	φαίνομαι	ὕγιαίνω
καθαίρω	ἀγγέλλομαι	τείνω

48. Να σχηματίσετε τον αόριστο των ακόλουθων ρημάτων:

στέλλω	ἀγγέλλομαι	ὕγιαίνω
καθαίρω	παραγγέλλω	μένω
νέμω	ἀποστέλλομαι	ἐπιμένω

49. Να γράψετε τον τύπο του μέλλοντα, που σας ζητείται για το καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

	β' εν. οριστικής	γ' εν. ευκτικής	γ' πληθ. οριστικής	α' εν. ευκτικής	απαρέμφατο
καταισχύνω					
βάλλω					

μένω					
τέμνω					
ύφαινω					

50. Να γράψετε τον τύπο του αορίστου που σας ζητείται για το καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

	β'εν.προστακτικής	γ'πληθ.υποτακτικής	γ'πληθ.ευκτικής	α'πληθ.οριστικής	απαρέμφατο
μάραινω					
ἀγγέλλω					
ἀμύνομαι					
κρίνω					

41. Να γραφεί το γ' πληθυντικό οριστικής, το β' ενικό προστακτικής και το απαρέμφατο παρακειμένου μέσης φωνής των ρημάτων:

Ρήμα	γ' πληθ. οριστ.	β' ενικό προστ.	απαρέμφατο
σημαίνομαι			
αἰσχύνομαι			
δια-φθείρομαι			
ἐπ-αίρομαι			

43. Να γίνει χρονική αντικατάσταση στο γ' ενικό πρόσωπο Οριστικής στην Ενεργητική και Μέση Φωνή των παρακάτω ρημάτων

	Ενεργητική Φωνή		Μέση Φωνή	
	ἀπαγγέλλω	ἐμμένω	ἀγγέλλομαι	ἀποκρίνομαι
Ενεστώτας				
Παρατατικός				
Μέλλων				
Αόριστος				
Παρακείμενος				
Υπερσυντέλικος				

168. Να μεταφέρετε καθέναν από τους παρακάτω τύπους στον αντίστοιχο τύπο του μέλλοντα και του αορίστου.

	Μέλλοντας	Αόριστος
καθαίρω		
ἀποστέλλοις		
ἀμύνεσθαι		
αἴρου		
ἐπισημαίνειν		
σφάλλουσι		
ἀποκτείνουσι		
νέμουσα		
ὕγιαίνητε		
σπείρεις		
φαίνειν		
ἤγγελλε		
ἐμένετε		
κλίνωσι(ν)		
ἀποφαίνοιτο		
ἐξεγειρόντων		
διεφθάρκαμεν		
διαβάλλομαι		

8ο μάθημα
Παραθετικά επιθέτων κι επιρρημάτων (σσ. 119-126)
Ανώμαλα ρήματα 81-90

51. Να συμπληρώσετε τα παραθετικά στον παρακάτω πίνακα:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
έχθρος έπιεικής τίμιος άκριβής χαρίεις όλιγος ήδύς μοχθηρός άπιστος		

52. Βάλε ο ή ω στο συγκριτικό βαθμό των επιθέτων παίρνοντας υπόψη αν προηγείται μακρά ή βραχεία συλλαβή:

σοφ_τερος	άνιαρ_τερος	νε_τερος	δικαι_τερος
χρησιμ_τερος	πτωχ_τερος	ήσυχ_τερος	ξηρ_τερος
άκινδυν_τερος	δυνατ_τερος	βασιλικ_τερος	

53. Αντικατάστησε τους τύπους στους άλλους βαθμούς:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
τῶ εὐδαίμονι		
τοὺς εὐτυχεῖς		
εὐτυχῶς		
τῶν σοφῶν		
ταῖς πονηραῖς		
τὸ σεμνοπρεπέες		
κάτω		
διακαῶς		
μάλα		

54. Να συμπληρώσετε τους πίνακες:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
βαρὺς		
ὄξύς		
σώφρων		
ἀληθής		
ἴδιος		
ἴσος		
πλεονέκτης		
ἐπιμελής		
δυνάμενος		

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
αἰσχρὸς		
έχθρος		
ήδύς		
καλός		
μέγας		
ράδιος		
ταχύς		
άγαθός		

κακός		
μακρός		
μικρός		
ὀλίγος		
πολύς		

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
δικαίως		
βαρέως		
ἀληθῶς		
ἠδέως		
καλῶς		
εὖ		
ὀλίγον		
πολύ		
μάλα		

55. Να γράψετε τα επιρρήματα στους άλλους βαθμούς:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
		ἄριστα βέλτιστα κράτιστα πλεῖστα - πλεῖστον
ταχέως - ταχύ - τάχα ἀληθῶς		
		ἥδιστα
	μᾶλλον	
		ἀνωτάτω
καλῶς		ὀψιαίτατα
πρωί - πρῶ		
		δικαιότατα
	σωφρονέστερον	
		ἐγγυτάτω ἐγγύτατα ἐγγιστα ἐνδοτάτω
πάλαι		
	ἐπιεικέστερον	
		ῥᾶστα
	ἀκριβέστερον βραδύτερον	
		χαλεπώτατα
		κάκιστα χείριστα
	κατωτέρω	
ἔσω – εἴσω		
		δικαιότατα
ὀλίγον		ὀλίγιστα ἐλάχιστα ἥκιστα
	σαφέστερον	

9ο μάθημα
Αντωνυμίες (σσ. 136-146)
Ανώμαλα ρήματα 91-100

56. Να μεταφέρετε τον τύπο της αντωνυμίας που σας δίδεται στη ζητούμενη πτώση, του ίδιου αριθμού.

τόδε (δοτική)		έος (αιτιατική)	
ήμῖν αὐταῖς (αιτιατική)		ἀλλήλων (ουδ.) (αιτιατική)	
μηδέν (δοτική)		ἄ (γενική)	

57. Να μεταφέρετε τους παρακάτω τύπους αντωνυμιών στο γένος που ζητείται:

οὔτοι (ουδέτερο)		τοιόσδε (θηλυκό)	
έμοῦ (ουδέτερο)		έαυτά (θηλυκό)	
ἀλλήλαις (αρσενικό)		τίνι ή τῷ (αρσ.) (ουδέτερο)	
οὐδένα (θηλυκό)		ἦντινα (ουδέτερο)	

58. Να μεταφέρετε τις παρακάτω συνεκφορές στη ζητούμενη πτώση του ίδιου αριθμού.

ήμετέρα νῆσος (γενική)		τοιούτου Τεγεάτου (δοτική)	
τίνος Ἀθηνᾶς (ονομαστική)		τῶνδε ἐδαφῶν (αιτιατική)	
οὐδέν ἄστν (γενική)		ἦστινος πίστεως (ονομαστική)	

59. Να διαγράψετε τον τύπο που είναι λάθος:

ῶτινι - ῶτινι	αἴστισι – αἴτισι	
τινά ή ἄττα	τινά ή ἄττα	οὔς – οὔς
οὔπερ – οὔπερ	τινί ή τω	τίνι ή τω
ῶσπερ - ῶνπερ	ῶντινων - ῶντινων	
τινός ή τοῦ	τίνος ή τοῦ	ἦνπερ - ἦνπερ

60. Να μεταφέρετε τις αντωνυμίες στον άλλο αριθμό στην ίδια πτώση:

οὔτοι	τούτω	αὔται
ταύτην	ταῦτα	έκεῖνον
έκείναι	έκείνω	τοιούτον
τοιαύτας	τοιαῦτα	τοσοῦτω
τοσαύτας,	τοσοῦτοις	τόσου
τόσης	τόσα	τηλικούτος
τηλικούτον	τηλικάυτας	

61. Να συμπληρώσετε τον πίνακα:

	Γενική Ενικού	Δοτική Ενικού	Αιτιατική Ενικού	Δοτική Πληθυντικού	Αιτιατική Πληθυντικού
σύ					
ὄς					
ἦ					
ὄ					
οὔτος					
αὔτη					
τοῦτο					
τίς (αόριστη)					
τίς (ερωτηματική)					
τί (αόριστη)					
τί (ερωτηματική)					
ὄστις					

ἦτις					
ὄ,τι					
ὄσπερ					
ὄση					
οἶος					
οἶα					
ὄδε					

63. Για τους τύπους των αντωνυμιών να γράψετε το είδος της αντωνυμίας και τον τύπο που ζητείται:

Τύπος αντωνυμίας	Είδος αντωνυμίας	Τύπος που ζητείται	Γράψε τον τύπο
ὕμῖν		δοτ. ενικ.	
ἀμφοτέρα		γεν. πληθ.	
ἡλικός		δοτ. ενικ. (θηλ.)	
πότερος		ονομ. πληθ. (ουδ.)	
ἔνιοι		δοτ. πληθ. (αρσ.)	
οὔπερ		αιτ. ενικ. (θηλ.)	
οἶον		ονομ. πληθ. (ουδ.)	
ἡμῶν		γεν. ενικ.	
ἄλλας		δοτ. ενικ. (αρσ.)	
τίνων		δοτ. ενικ. (ουδ.)	
ἕτερα		δοτ. ενικ. (αρσ.)	
ἄτινα		δοτ. ενικ. (αρσ.)	
ἀλλήλων		αιτιατ. ουδετ.	
τινί		ονομ. πληθ. (θηλ.)	
τόδε		γεν. ενικ. (θηλ.)	
σεαυτόν		γεν. πληθ.	
ἦς		αιτ. πληθ. (θηλ.)	
αὐτῶ		δοτ. πληθ. (ουδ.)	
ὅστισοῦν		ονομ. πληθ.	
ὄ,τι		αιτ. πληθ. (ουδ.)	
ἦντινα		αιτ. πληθ. (θηλ.)	
οὐδένα		ονομ. πληθ. (αρσ.)	
έμοῦγε (έμοῦ-γε)		ονομ. πληθ.	
ταυτί (ταῦτα-ί)		γεν. ενικ.	
έμός		γεν. ενικ.	
αὐτοῦ		δοτ. πληθ. (θηλ.)	
έαυτῆ		αιτιατ. πληθ.	
έμαυτόν		δοτ. πληθ.	
ύμετέρα		δοτ. πληθ. (θηλ.)	

10ο μάθημα
Γ' Κλίση (σσ. 58-73)

64. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα:

	Γενική Ενικού	Δοτική Ενικού	Δοτική Πληθυντικού	Αιτιατική Πληθυντικού
ὁ ἥρωσ				
ὁ ῥήτωρ				
ὁ βασιλεύς				
ὁ λιμὴν				
ἡ πόλις				
ἡ πτέρυξ				
ἡ πατρίς				
ὁ γίγας				
ὁ γέρων				
ὁ ἡγεμών				
ὁ ποιμὴν				
τό τεῖχος				

65. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα:

	Γενική Ενικού	Δοτική Ενικού	Αιτιατική Ενικού	Δοτική Πληθυντικού	Αιτιατική Πληθυντικού
ὁ χάλυψ					
ὁ γύψ					
ὁ βήξ					
ὁ νάρθηξ					
ἡ νύξ					
ἡ αἶξ					
ἡ ψαλίς					
ἡ ἐλπίς					
ἡ ἀκτίς					
ὁ ὄρνις					
ὁ τάπηξ					

66. Να βάλετε τα ουσιαστικά της γ' κλίσης στις κατάλληλες πτώσεις:

οἱ (ὁ λέων)	τῶν (ὁ ἱερεὺς)
τῶν (ὁ ἄρχων)	τὴν (ἡ τέρψις)
τὸν (ὁ γίγας)	τοῖς (ὁ μάντις)
τοῖς (ὁ ἱμάς)	τῇ (ἡ φύσις)
τὸν (ὁ Ξενοφών)	τάς (ἡ κτῆσις)
τοῦ (ὁ θεράπων)	τοῖς (ὁ ἐλέφας)

67. Να διαβάσετε προσεκτικά τις λέξεις και να διαγράψετε αυτές που είναι λανθασμένες:

τὴν χάριτα – τὴν χάριν	τῶν λαμπάδων – τῶν λαμπαδῶν
τὴν ἐλπίδα – τὴν ἐλπίδαν	ταῖς θυρίδι – ταῖς θυρίσι
ῶ γίγας - ῶ γίγαν	τοῖς θεράπουσι – τοῖς θεράποσι
ῶ ἱμάς - ῶ ἱμάν	τοῖς γέροντι – τοῖς γέρουσι
ῶ λέον - ῶ λέων	αἱ πατρίδαι – αἱ πατρίδες

68. Να γράψετε τη δοτική, την αιτιατική και την κλητική ενικού των ουσιαστικών:

Ουσιαστικό	Δοτική	Αιτιατική	Κλητική
ἰσχύς (ἡ)			
ἥρωσ			
μῦξ			

πρᾶξις (ή)			
βασιλεύς			
Πειραιεύς			
κήρυξ			
θρίξ (ή)			
τυραννίς (ή)			
ὄρνις (ὄ/ή)			
ἐσθής (ή)			
ὁδούς			
γέρων			
ἀνδριάς			
γίγας			
πρᾶγμα (τό)			
Ἐλευσίς (ή)			
Ἕλλην			
μήν			
λιμήν			
ἄγών			
ἡγεμών			
γείτων			
αὐτοκράτωρ			

69. Να γράψετε τη γενική, τη δοτική και την αιτιατική πληθυντικού των ουσιαστικών:

Ουσιαστικό	Γ ενική	Δοτική	Αιτιατική
ἦρωσ			
κλιτύς (ή)			
στάσις (ή)			
πρεσβευτής			
ιερεύς			
κήρυξ			
θρίξ (ή)			
ἐσθής (ή)			
χάρις (ή)			
ἐλέφας			
ὁδούς			
γέρων			
σῶμα (τό)			
Ἕλλην			
μήν			
ἄγών			
λιμήν			
δαίμων			
ρήτωρ			
τέλος (τό)			
ὄρος (τό)			

11ο μάθημα
Γ' Κλίση (σσ. 74-87)

70. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα:

	Γενική Ενικού	Δοτική Ενικού	Δοτική Πληθυντικού	Αιτιατική Πληθυντικού
ὁ παῖς				
ὁ πατήρ				
τό τεῖχος				
ἡ χάρις				
ἡ γυνή				
ὁ Σωκράτης				
ὁ ἰχθύς				
ὁ ὀδούς				

71. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα:

	Γενική Ενικού	Δοτική Ενικού	Αιτιατική Ενικού	Δοτική Πληθυντικού	Αιτιατική Πληθυντικού
ἡ γυνή					
ἡ χεῖρ					
ὁ σωτήρ					
ὁ Ἕλλην					
τό πλῆθος					
ἡ θυγάτηρ					
ὁ ἀνὴρ					
τό πλῆθος					

72. Να μεταφέρετε τα παρακάτω ουσιαστικά στην γενική και αιτιατική ενικού και πληθυντικού αριθμού:

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
	Γενική	Αιτιατική	Γενική	Αιτιατική
ὁ ἥρως				
ἡ πληθὺς				
ἡ μεῖξις				
ὁ χειμὼν				
ὁ ἀθήρ				
ὁ γνώμων				
ὁ κηφήν				
ἡ ἀηδὼν				

73. Να μεταφερθούν τα παρακάτω ουσιαστικά στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού:

τὸν ἀλιέα (αιτ. ενικού)		(ῶ) σωτήρες (κλητική πληθ.)	
τῶν μυῶν (γενική πληθ.)		τοῦ κρέως (γενική ενικού)	
(ῶ) πρέσβυ (κλητική ενικού)		τὰ ἦθη (ονομ. πληθ.)	
τῆ φειδοῖ (δοτική ενικού)		οἱ μῆνες (ονομ. πληθ.)	
τὴν ἰσχὺν (αιτ. ενικού)		τὸ γῆρας (ονομ. ενικού)	
τὰς χάριτας (αιτ. πληθ.)		(ῶ) ἔριδες (κλητική πληθ.)	
τὸν κώνωπα (αιτ. ενικού)		οἱ θεράποντες (ονομ. πληθ.)	
(ῶ) ἐλέφαντες (κλητική πληθ.)		τῶ σπινθηρι (δοτική ενικού)	
τῶν αὐλάκων (γενική πληθ.)		(ῶ) ἡγεμόνες (κλητική πληθ.)	

74. Να σημειώσετε ✓ στο Σωστό ή το Λάθος

	Σωστό	Λάθος
	ό	ς

12ο μάθημα
Β΄ Συζυγία, Συμφωνόληκτα σε -μι (σσ. 217-220)
Το ρήμα δίδωμι (σσ. 220-225)

Τα εύχρηστα ρήματα της β΄ συζυγίας (-μι, -μαι)

Φωνηεντόληκτα (1. ενεστωτικός αναδιπλασιασμός + ρηματικό θέμα + -μι 2. ρηματικό θέμα + -μι, -μαι) (§ 346-348)

Ενεργητική φωνή		Μέση φωνή	
Ενεστώτας	Παρατατικός	Ενεστώτας	Παρατατικός
—	—	ἄγαμαι(= θαυμάζω)	ἡγάμην
δίδωμι (= δίνω)	ἐδίδουν	δίδομαι	ἐδιδόμην
—	—	δύναμαι (= μπορώ)	ἐ(ἡ)δυνάμην
—	—	ἐπίσταμαι (= ξέρω καλά)	ἠπιστάμην
ἴημι (= ρίχνω)	ἴην	ἴεμαι	ἰέμην
ἴστημι (= στήνω)	ἴστην	ἴσταμαι	ἰστάμην
—	—	κρέμαμαι	ἐκρεμάμην
ὀνίνημι (= ωφελώ)	—	ὀνίναμαι	ὠνινάμην
πίμπλημι (= γεμίζω)	ἐπίμπλην	πίμπλαμαι	ἐπιμπλάμην
πίμπρημι (= καίω)	(ἐν)επί(μ)πρην	(ἐμ)πίπραμαι	(ἐν)επιπράμην
τίθημι (= θέτω)	ἐτίθην	τίθεμαι	ἐτιθέμην

Συμφωνόληκτα (ρηματικό θέμα + πρόσφυμα -νυ- + -μι) (§ 333)

Ενεργητική φωνή		Μέση φωνή	
Ενεστώτας	Παρατατικός	Ενεστώτας	Παρατατικός
ἀμφιέννυμι (= ντύνω)	ἡμφιέννυν	ἀμφιέννυμαι	(ἡμφιεννύμην)
ἀνοίγνυμι (= ανοίγω)	ἀνεώννυν	ἀνοίγνυμαι	(ἀνεωννύμην)
δείκνυμι (= δείχνω)	ἐδείκνυν	δείκνυμαι	ἐδεικνύμην
εἴργνυμι (= κλείνω μέσα)	(καθ)εἴργνυν	εἴργνυμαι	(καθ)εἴργνύμην
ζεύγνυμι (= βάζω στον ζυγό)	ἐζεύγγυν	ζεύγνυμαι	ἐζευγγύμην
ζώννυμι (= ζώνω)	(ἐζώννυν)	ζώννυμαι	ἐζωννύμην
κατάγνυμι (= σπάζω)	—	κατάγνυμαι	(κατεαγνύμην)
κεράννυμι (= ανακατεύω)	(ἐκεράννυν)	κεράννυμαι	(ἐκεραννύμην)
κορέννυμι (= χορταίνω)	—	κορέννυμαι	(ἐκορεννύμην)
κρεμάννυμι (= κρεμώ)	(ἐκρεμάννυν)	κρεμάννυμαι	—
μ(ε)ίγνυμι (= ανακατεύω)	ἐμ(ε)ίγνυν	μ(ε)ίγνυμαι	ἐμ(ε)ιγνύμην
ὄλλυμι (= καταστρέφω)	ὄλλυν	ὄλλυμαι	ὄλλύμην
ὄμνυμι (= ορκίζομαι)	ὄμνυν	ὄμνυμαι	ὄμνύμην
πετάννυμι (= απλώνω)	—	πετάννυμαι	(ἀν)έπεταννύμην
πήγνυμι (= μπήγω)	(ἐπήγγυν)	πήγνυμαι	ἐπηγγύμην
—	—	πτάρνυμαι	(ἐπταρνύμην)
ρήγνυμι (= σχίζω)	ἐρρήγγυν	ρήγνυμαι	ἐρρηγγύμην
ρώννυμι (= δυναμώνω)	(ἐρρώννυν)	ρώννυμαι	(ἐρρωννύμην)
σβέννυμι (= σβήνω)	(ἐσβέννυν)	σβέννυμαι	(ἐσβεννύμην)
σκεδάννυμι (= σκορπίζω)	(ἐσκεδάννυν)	σκεδάννυμαι	ἐσκεδαννύμην
στρώννυμι (= στρώνω)	ἐστρώννυν	(στρώννυμαι)	ἐστρωννύμην
στόρνυμι < στορέννυμι	(ἐστόρνυν)	-στόρνυμαι/ στορέννυμαι	ἐστορνύμην
φράγνυμι (= φράζω)	(ἀπ)ἐφράγγυν	φράγνυμαι	(ἐφραγγύμην)
χώννυμι (= σκεπάζω με χώμα)	—	χώννυμαι	ἐχωννύμην

Σημείωση: Άλλα ρήματα που κλίνονται ολικά ή μερικά κατά τα ρήματα σε -μι είναι: *εἰμί, εἶμι, ἡμί, φημί, κείμαι, κάθημαι, οἶδα, δέδοικα/ δέδια, τέθνηκα, βέθηκα, ἔοικα και τα απρόσωπα χρή, εἵμαρται, πέπρωται* (ΓΑΕ § 351).

79. Να συμπληρώσετε τους τύπους.

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
ρήγνυς					
άπόλλυνται					
δίδωσι					
δίδοσαι					
ἔδωκε					

80. Να γράψετε το β' και γ' ενικό πρόσωπο υποτακτικής και προστακτικής του ίδιου χρόνου των παρακάτω ρημάτων σε -μι:

	Υποτακτική	Προστακτική
συνέδωκα συνεδόμην ἀπεδόμην προδίδωμι ἀποδίδομαι		

81. Να γραφούν:

α. το α' ενικό πρόσωπο αορίστου β' όλων των εγκλίσεων, β. το απαρέμφατο και η μετοχή αορίστου β' των ρημάτων:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστ. (β' εν.)	Απαρέμφατο	Μετοχή
δίδωμι - ἐπιδίδωμι - προδίδωμι/ δίδομαι - ἐπιδίδομαι - ἐκδίδομαι					
ἔδωκα ἐπέδωκα προύδωκα					
ἐδόμην ἐπεδόμην ἐξεδόμην					

82. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση και να γραφούν οι ονομαστικοί τύποι των ρημάτων: *ἐπίστασθε, δύνωνται, ἐμπίμπλης, ἐμπιμπρᾶσι, ἐμπίμπλαται, συμπρίαιο*

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή

13ο μάθημα
Φωνηεντόληκτα ἴσθημι, ἴημι, τίθημι (σσ. 220-231)

83. Να συμπληρώσετε τους τύπους.

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
τίθησι					
ἴστης					
ἴησι					
ἴστανται					
τίθενται					
ἴεται					
ἔθηκας					
ἦκας					
ἔθεντο					
εἶσο					

84. Να συμπληρώσετε τους τύπους.

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
ἴασιν					
ἴστης					
ἴστανται					
ἔστης					
τίθησι					
τίθενται					
ἔθηκας					
ἔθετο					
ἴησι					
ἴενται					
ἦκας					
εἶσο					

85. Να γράψετε το β' και γ' ενικό πρόσωπο υποτακτικής και προστακτικής του ίδιου χρόνου των παρακάτω ρημάτων σε -μι:

	Υποτακτική		Προστακτική	
ἀντιτίθημι				
συνέθηκα				
ἀπεθέμην				
συνεθέμην				
διατίθεμαι				
συνίστημι				
συνέστην				
ἀφίημι				
ἀφήκα				
προσείεμαι				
ἀφείμην				
δίισταμαι				

86. Να γραφούν:

α. το α' ενικό πρόσωπο αορίστου β' όλων των εγκλίσεων, β. το απαρέμφατο και η μετοχή αορίστου β' των ρημάτων:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστ. (β' εν.)	Απαρέμφατο	Μετοχή
1. ἴσταμαι - καθίσταμαι					
ἔστην*					
κατέστην					

* Το ἔσθην είναι τύπος μέσης φωνής του ἴσταμαι και κλίνεται κατά την ενεργητική φωνή.

2. τίθημι - ἐπιτίθημι / τίθεμαι - ἐπιτίθεμαι - ἐκτίθεμαι

ἔθηκα ἐπέθηκα					
ἐθέμην ἐπεθέμην ἐξεθέμην					

3. ἴημι - ἀφίημι / ἴεμαι - ἀφίεμαι

ἴηκα ἀφῆκα					
εἴμην ἀφείμην					

14ο μάθημα
Δευτερόκλιτα επίθετα (σσ. 94-100)

87. Να μεταφέρετε τους παρακάτω τύπους στον άλλο αριθμό:

τοῦ σοφοῦ	ταῖς ψυχραῖς
(ῶ) δίκαιε	τὸ δίκαιον
τὸν τίμιον	τοῖς ἐντίμοις
τοὺς πιστοὺς	

88. Να τοποθετηθούν στην σωστή πτώση τα παρακάτω επίθετα:

ὁ ἄγνος τῆς τῶ τὰ		ὁ ἀγαθός τῆ (ῶ) (αρσ. εν.) τοὺς	
ὁ ἔνδοξος τὰς τοὺς τῶν		ὁ στερεὸς αἱ τοῖς τῆν	
ὁ ἀξιόμαχος			

ταῖς			
τὰ			

89. Να μεταφέρετε τους παρακάτω τύπους στον άλλο αριθμό:

ὁ σοφὸς	ὁ βοηθὸς
ὁ ἀγωγὸς	ὁ γαμήλιος
ὁ τιμωρὸς	ὁ δόκιμος
ὁ τύραννος	ὁ νέος
ὁ θετικὸς	ὁ βόρειος
ὁ θερμὸς	

90. Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω φράσεις με τον κατάλληλο τύπο της λέξης που είναι σε παρένθεση:

- α. Ἄλλ' οὐ Λακεδαιμόνιοι, καλὸν δ' ἐστὶ καὶ τὰς .....(ξενικός) ἀρετὰς μιμεῖσθαι.
 β. σώματος δὲ ἀρετὴ ὑγεία, αὕτη δὲ ο ὔτως ὥστε .....(ἄνοσος) εἶναι χρωμένους τοῖς σώμασιν·
 γ. ....(ἀγωνιστικός) δὲ σ ὡματος ἀρετὴ σ ὑγκείται ἐκ μεγέθους καὶ ἰσχύος καὶ τάχους
 δ. ἀλλ' οὐδὲν ἢ ἀκριβολογία .....(χρήσιμος) ἢ περὶ τούτων εἰς τὰ νῦν
 ε. ὁ γὰρ τὰ .....(φοβερός) ἀδικῶν καὶ τὰ.....(ἐπιζήμιος) καὶ τὰ.....(ἀζήμιος) ἀδικήσειεν ἄν.
 στ. Ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις .....(ἰσχυρός) ἐστὶ

91. Να γραφούν οι πτώσεις που ζητούνται:

κυανοῦς γενική ενικού αρσενικού γένους αιτιατική ενικού θηλυκού γένους		
αἴθριος δοτική πληθυντικού θηλυκού γένους αιτιατική ενικού ουδετέρου γένους		
ἀπλοῦς γενική πληθυντικού ουδετέρου γένους δοτική ενικού αρσενικού γένους		
ἀθάνατος δοτική ενικού αρσενικού γένους γενική πληθυντικού αρσενικού γένους		
εὔρους αιτιατική πληθυντικού αρσενικού γένους γενική ενικού ουδετέρου γένους		
φοινικοῦς δοτική πληθυντικού θηλυκού γένους αιτιατική ενικού ουδετέρου γένους		
δύσους ονομαστική πληθυντικού αρσενικού γένους ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου γένους		
ἄφθονος δοτική ενικού θηλυκού γένους αιτιατική πληθυντικού θηλυκού γένους		

92. Να γράψετε τα τρία γένη των επιθέτων

- ὁ τερπνός
- ὁ βλαβερός
- ὁ περίλαμπρος
- ὁ μάταιος
- ὁ φίλιος

93. Να κλιθούν και στους δύο αριθμούς οι συνεκφορές :

- ἄλκιμος νεανίας
- φανερά ὁδός
- ἀγαθός κριτής
- κατάγειος οἰκία
- καλή νῆσος

15ο μάθημα
Τριτόκλιτα επίθετα (σσ. 101-109)

94. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον σωστό τύπο του επιθέτου που βρίσκεται στην παρένθεση:

- α) Καὶ οὐ .....(κακοήθης) ἀλλ' .....(εὐήθης) διὰ τὸ μήπω τεθεωρηκέναι πολλὰς πονηρίας, καὶ εὐπίστοι διὰ τὸ μήπω πολλὰ ἐξηπατῆσθαι, καὶ εὐέλπιδες·
- β) Εἰ γὰρ οἱ μὲν .....(βραδύς) οἱ δὲ .....(ταχύς), οὐδὲν διὰ τοῦτο δεῖ τοὺς μὲν πλεῖον τοὺς δ' ἔλαττον ἔχειν, ἀλλ' ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἢ τούτων διαφορὰ λαμβάνει τὴν τιμὴν.
- γ) Λίαν .....(βαθύς) τὰς φάλαγγας ποιοῦμεν αἱ πόλεις κύκλωσιν τοῖς πολεμίοις παρέχοιεν.
- δ) Τῆς δὲ τοιαύτης ἡδονῆς .....(ταχύς) ἢ μεταβολή. καὶ ἐρωτικοὶ δ' οἱ νέοι·
- ε) Καὶ γὰρ ὄρᾶν στυγνὸς ἦν καὶ τῆ φωνῆ .....(τραχύς), ἐκόλαζέ τε ἰσχυρῶς, καὶ ὄργῃ ἐνίστε, ὡς καὶ αὐτῶ μεταμέλειν ἔσθ' ὅτε.
- στ) Οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν χρωμένοις παραδειγμασιν, ἀλλ' οἰκείοις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ...(εὐδαίμων) ἔξεστι γενέσθαι.
- ζ) Καὶ τοὺς .....(σώφρων), ὅτι οὐκ ἄδικοι καὶ τοὺς .....(ἀπράγμων) διὰ τὸ αὐτό.

95. Να γράψετε τους παρακάτω τύπους στον άλλο αριθμό:

τοῦ εὐθέος	ταῖς ἀδάκρυσι	τῶν διπελεκέων	τῆ πάση
τὰ ἡμίσεια	τοὺς ἰχθυόεντας	τὴν ἐκοῦσαν	τοῖς εὐέλπισι
τὰς ἐλεήμονας	τὸν εὐήθη		

97. Να συμπληρωθούν οι φράσεις με τα επίθετα που δίνονται:

- Ἡ ἀρχὴ τὸ _____ τοῦ παντὸς ἐστὶ (ὁ ἡμισυς, ἡ ἡμίσεια, τὸ ἡμισυ).
- Παρέχω τράπεζαν _____ ἐδεσμάτων _____ (ὁ, ἡ πλήρης, τὸ πλήρες - ὁ, ἡ πολυτελής, τὸ πολυτελές).
- Ὁ ἥλιος ἐπὶ _____ ἄρματος τὸν οὐρανὸν διελαύνει (ὁ ταχύς, ἡ ταχεῖα, τὸ ταχύ).
- Πολλάκις τὸ ὠφέλιμον ἐναντίον ἐστὶ τῷ _____ (ὁ ἡδύς, ἡ ἡδεῖα, τὸ ἡδύ).
- Οἱ Ἀθηναῖοι μετεῖχον τῶν _____ ἐορτῶν (ὁ, ἡ συνήθης, τὸ σύνηθες).
- Οἱ στρατηγοὶ ἔσονται _____ τῷ δήμῳ (ὁ, ἡ ἐπιεικής, τὸ ἐπιεικές).
- Βάδιζε τὴν _____ ὁδόν (ὁ εὐθύς, ἡ εὐθεῖα, τὸ εὐθύ).
- Ὁ ἄρχων ἐβοήθησε τοῖς _____ πολίταις (ὁ, ἡ ἐνδεής, τὸ ἐνδεές).
- Ὁ παῖς ἦν _____ πατρός (ὁ, ἡ ἐπιφανής, τὸ ἐπιφανές).
- Ἡ χώρα οὐκ ἔχει _____ καὶ _____ ποταμούς (ὁ εὐρύς, ἡ εὐρεῖα, τὸ εὐρύ - ὁ βαθύς, ἡ βαθεῖα, τὸ βαθύ).
- Ὁ φιλόσοφος ὠνόμασεν αὐτοὺς _____ (ὁ, ἡ εὐδαίμων, τὸ εὐδαιμον).
- Οἱ ἀγροὶ γέμουσιν _____ ἀνθέων (ὁ, ἡ εὐώδης, τὸ εὐώδες).
- Νοῦς _____ ἐν σώματι _____ (ὁ, ἡ ὑγιής, τὸ ὑγιές).
- Οἱ στρατιῶται _____ χιτῶνας ἐνεδύοντο (ὁ μέλας, ἡ μέλαινα, τὸ μέλαν).
- Γλῶσσα λανθάνουσα τὰ _____ λέγει (ὁ, ἡ ἀληθής, τὸ ἀληθές).
- _____ θυσία πράξομεν ταῦτα (ὁ πᾶς, ἡ πᾶσα, τὸ πᾶν).
- Οἱ Σπαρτιάται ἐτρέφοντο _____ ζωμῷ (ὁ μέλας, ἡ μέλαινα, τὸ μέλαν).

98. Να τοποθετήσετε τα επίθετα στις πτώσεις που ζητούνται:

ὁ ἄφρων:	δοτ. εν.	δοτ. πληθ.
τὸ εὐώδες:	γεν. εν.	γεν. πληθ.
ὁ συνεχής:	κλητ. εν.	κλητ. πληθ.
τὸ ἀγενές:	αιτ. εν.	αιτ. πληθ.
ὁ φιλαλήθης:	γεν. πληθ.	δοτ. πληθ.
ὁ βραχύς:	αιτ. εν.	αιτ. πληθ.
ὁ ἐπιμήκης:	δοτ. εν.	κλητ. εν.

99. Να βάλετε στον κατάλληλο αριθμό, γένος και πτώση τα επίθετα που βρίσκονται στην παρένθεση:

(όξυς) _____ βούλησις (άρραγής) _____ ένότητος
 (γλυκύς) _____ ύπνου (δίκαιος) _____ πράξεων
 (έμφανής) _____ έργοις (άμελής) _____ τέκνα
 (τριήρης) _____ πλοίοις

(ήμισυς) _____ είσφορας
 (άσθενής) _____ σώμα
 (βραχύς) _____ λόγους

96. Να γραφούν οι πτώσεις που ζητούνται στα παρακάτω επίθετα:

γλυκύς γενική ενικού αρσενικού γένους δοτική πληθυντικού ουδετέρου γένους		
δασύς αιτιατική ενικού του θηλυκού γένους γενική πληθυντικού αρσενικού γένους		
πολύδακρυς κλητική ενικού ουδετέρου γένους αιτιατική πληθυντικού αρσενικού γένους		
φιλόδακρυς γενική ενικού αριθμού αρσενικού γένους αιτιατική πληθυντικού αριθμού θηλυκού γένους		
σύνοφρυς δοτική ενικού αριθμού θηλυκού γένους κλητική πληθυντικού αριθμού ουδετέρου γένους		
άστερόεις κλητική ενικού αριθμού θηλυκού γένους αιτιατική πληθυντικού αριθμού αρσενικού γένους		
εΰχαρις δοτική ενικού αριθμού ουδετέρου γένους γενική πληθυντικού αριθμού ουδετέρου γένους		
άρπαξ δοτική ενικού αριθμού θηλυκού γένους αιτιατική πληθυντικού αριθμού αρσενικού γένους		
τάλας δοτική ενικού αριθμού αρσενικού γένους κλητική πληθυντικού αριθμού θηλυκού γένους		
εΰσχήμων αιτιατική ενικού αριθμού αρσενικού γένους κλητική πληθυντικού αριθμού ουδετέρου γένους		
μεγαλόφρων δοτική ενικού αριθμού ουδετέρου γένους γενική πληθυντικού αριθμού αρσενικού γένους		
έπιμελής γενική ενικού αριθμού θηλυκού γένους δοτική πληθυντικού αριθμού ουδετέρου γένους		
αΰθάδης δοτική ενικού αριθμού αρσενικού γένους κλητική πληθυντικού αριθμού ουδετέρου γένους		
έξώλης κλητική ενικού αριθμού αρσενικού γένους γενική πληθυντικού αριθμού ουδετέρου γένους		

101. Να συμπληρώσετε τον πίνακα:

	Γενική Ενικού	Δοτική Ενικού	Δοτική Πληθυντικού	Αιτιατική Πληθυντικού
ή πλουσία				
ό βαθύς				
ή βαθεία				
ή ένδοξος				
τό άπόλυτον				
ό άληθής				
τό σύνηθες				

16ο μάθημα
Ανώμαλα επίθετα (σσ. 112-114)
Αριθμητικά (σσ. 128-135)

102. Να συμπληρωθούν οι πίνακες που ακολουθούν:

Ενικός αριθμός					
ὁ	πολύ-ς	ἡ	πολλή	τό	πολύ
τοῦ	πολλοῦ	τῆς		τοῦ	
τῶ		τῆ		τῶ	
τόν		τήν		τό	
(ῶ̃)		(ῶ̃)		(ῶ̃)	
Πληθυντικός αριθμός					
οἱ		αἱ		τά	
τῶν		τῶν		τῶν	
τοῖς		ταῖς		τοῖς	
τούς		τάς		τά	
(ῶ̃)		(ῶ̃)		(ῶ̃)	
Ενικός αριθμός					
ὁ	πάμπου-ς	ἡ	παμπόλλη	τό	πάμπου
τοῦ	παμπόλλου	τῆς		τοῦ	
τῶ		τῆ		τῶ	
τόν		τήν		τό	
(ῶ̃)		(ῶ̃)		(ῶ̃)	
Πληθυντικός αριθμός					
οἱ		αἱ		τά	
τῶν		τῶν		τῶν	
τοῖς		ταῖς		τοῖς	
τούς		τάς		τά	
(ῶ̃)		(ῶ̃)		(ῶ̃)	
Ενικός αριθμός					
ὁ	μέγα-ς	ἡ	μεγάλη	τό	μέγα
τοῦ	μεγάλου	τῆς		τοῦ	μεγάλου
τῶ		τῆ		τῶ	
τόν		τήν		τό	
(ῶ̃)		(ῶ̃)		(ῶ̃)	
Πληθυντικός αριθμός					
οἱ		αἱ		τά	
τῶν		τῶν		τῶν	
τοῖς		ταῖς		τοῖς	
τούς		τάς		τά	
(ῶ̃)		(ῶ̃)		(ῶ̃)	

106. Να μεταφέρετε τις συνεκφορές στην πτώση που ζητείται:

α. εἷς πρεσβύτης → Γενική

β. μία μνᾶ → Δοτική

- γ. ἔν ὄστοῦν → Δοτική
- δ. τρεῖς ἰχθύες → Αιτιατική
- ε. τρία δόρατα → Γενική
- στ. τέτταρες εἰκόνες → Αιτιατική
- ζ. τέτταρα βέλη → Δοτική

107. Να δώσετε τον τύπο που σας ζητείται:

- ἄς: δοτική ενικού ουδετέρου
- τινός: αιτιατική πληθ. ουδ.
- οὐδέεις: δοτική ενικού θηλυκού
- εἷς: δοτική ενικού ουδ.
- τριπλασίου: ἴδιο τύπο στο αναλογικό
- ἴλεως: γενική πληθυντικού
- ὄστῶν: αιτιατική ενικού
- ἦν: ἴδιο τύπο αρσενικού
- ὄτου: ονομαστική πληθ. ουδ.
- μνᾶ: αιτιατική πληθυντικού
- ἐμαυτοῦ: γενική πληθυντικού
- ἦστινος: δοτική ενικού αρσενικού
- μηδεμίαν: γενική ενικού αρσενικού
- οἴων: γενική ενικού θηλυκού
- ἔκπλους: δοτική πληθυντικού
- έμοῦ: ἴδιο τύπο πληθυντικού
- τίνες: γενική ενικού θηλυκού
- ποῖον: δοτική πληθυντικού
- διπλῆς: ἴδιο τύπο στο πολλαπλασιαστικό
- τριπλασίοις: ἴδιο τύπο στο απόλυτο

17ο μάθημα
Κλίση μετοχών (σσ. 114-119)

103. Να γράψετε τις πτώσεις που ζητούνται στον ίδιο αριθμό:

ή άγγεϊλασα: γενική και δοτική		
οί μείναντες: δοτική και κλητική		
τὸ νεῖμαν: γενική και δοτική		
ὁ γεγραφώς: κλητική και γενική		
τὸ τεθνεώς: δοτική και αιτιατική		
αἱ εἰδυῖαι: αιτιατική και κλητική		
ὁ τιθείς: γενική και δοτική		
τὸ σωθέν: γενική και αιτιατική		
τὸ ἠθροικός: δοτική και αιτιατική		
ἡ ἀλλάττουσα: αιτιατική και κλητική		
τὸ θῦον: γενική και δοτική		
ἡ αἰροῦσα: δοτική και κλητική		
τὸ ποιοῦν: κλητική και δοτική		
ἡ δοθεῖσα: κλητική και αιτιατική		
ἡ βιοῦσα: δοτική και αιτιατική		

104. Να γράψετε τις παρακάτω μετοχές στην πτώση που ζητούνται:

τὸ ἠθροικός (δοτ. πληθ.)		ὁ ἀλούς (γεν. πληθ.)	
ὁ πράττων (ονομ. πληθ.)		ἡ φύσα (γεν. ενικού)	
ἡ ἀλλάττουσα (αιτ. πληθ.)		ἡ βιοῦσα (δοτ. πληθ.)	
τὸ θῦον (γεν. πληθ.)		ὁ δῦς (κλητ. πληθ.)	
ὁ ζημιών (αιτ. πληθ.)		τὸ γνόν (δοτ. πληθ.)	
ἡ αἰροῦσα (δοτ. πληθ.)		ὁ ἐναντιών (αιτ. πληθ.)	
ἡ δοθεῖσα (κλητ. πληθ.)		τὸ φύν (αιτ. πληθ.)	
ὁ τολμών (κλητ. πληθ.)		ἡ ὀρῶσα (γεν. ενικού)	
τὸ τιμών (δοτ. ενικού)		ὁ τεθνεώς (γεν. ενικού)	
ἡ ἐλευθεροῦσα (γεν. πληθ.)		τὸ ἀξιοῦν (αιτ. ενικού)	
ἡ τεθνεῶσα (αιτ. πληθ.)			

105. Να γραφούν οι πτώσεις που ζητούνται για καθεμιά από τις μετοχές:

Μετοχή	Πτώσεις	Απαντήσεις
Δευτερόκλιτες [-μένος, -μένη, -μενον (Εν. - Μέλλ. - Αόρ.), -μένος, -μένη, -μένον (Πρκ.)]		
χρώμενος	γεν. ενικ. θηλ. - ονομ. πληθ. θηλ.	
γενόμενος	ονομ. πληθ. ουδ. - γεν. πληθ. ουδ.	
πεπραγμένος	ονομ. πληθ. θηλ. - δοτ. πληθ. αρσ.	
ἐληλεγμένος	δοτ. ενικ. αρσ. - αιτ. πληθ. ουδ.	
Τριτόκλιτες		
1. -ας, -ασα, -αν / -άς, -άσα, -άν		
φυλάξας	κλητ. ενικ. αρσ. - δοτ. πληθ. ουδ.	
προβάς, -άσα, -άν	δοτ. ενικ. αρσ. - γεν. πληθ. ουδ.	
καθιστάς	δοτ. ενικ. θηλ. - δοτ. πληθ. αρσ.	

2. -εις, -εἶσα, -έν			
τραφεῖς, -εἶσα, -έν	κλητ. ενικ. αρσ. - δοτ. πληθ. ουδ.		
πεμφθεῖς	αιτ. ενικ. θηλ. - αιτ. πληθ. αρσ.		
3. -οὓς, -οὔσα, -όν			
διδούς, -οὔσα, -όν	δοτ. ενικ. αρσ. - δοτ. πληθ. ουδ.		
γνούς, -οὔσα, -όν	γεν. ενικ. αρσ. - ονομ. πληθ. αρσ.		
4. -ύς, -ῦσα, -ύν			
φύς, φύσα, φύν	γεν. ενικ. αρσ. - αιτ. πληθ. αρσ.		
ἀπολλύς, -ῦσα, -ύν	αιτ. ενικ. θηλ. - δοτ. πληθ. ουδ.		
5. -ῶν, -ουσα, -ον / -ῶν, -οὔσα, -όν (β' ἀόρ.)			
γράφων, -ουσα, -ον	κλητ. ενικ. αρσ. - δοτ. πληθ. ουδ.		
μαθῶν, -οὔσα, -όν	δοτ. ενικ. αρσ. - δοτ. πληθ. αρσ.		
6. -ῶν, -ῶσα, -ῶν (συνηρημένα σε -άω, -ώ)			
τιμῶν, -ῶσα, -ῶν	γεν. ενικ. αρσ. - δοτ. πληθ. αρσ.		
βιβῶν, -ῶσα, -ῶν	αιτ. ενικ. θηλ. - αιτ. πληθ. θηλ.		
7. -ῶν, -οὔσα, -οὔν (συνηρημένα σε -έω, -ῶ, -όω, -ῶ)			
ποιῶν, -οὔσα, -οὔν	αιτ. ενικ. αρσ. - δοτ. πληθ. ουδ.		
δηλῶν, -οὔσα, -οὔν	αιτ. ενικ. ουδ. - αιτ. πληθ. ουδ.		
μενῶν, -οὔσα, -οὔν	δοτ. ενικ. αρσ. - αιτ. πληθ. αρσ.		
8. -ώς, -ῦτα, -ός (παρακείμενος)			
γεγονώς	κλητ. ενικ. αρσ. - δοτ. πληθ. αρσ.		
δεδοικώς/δεδιώς	αιτ. ενικ. αρσ. - αιτ. πληθ. ουδ.		
εἰδώς (οἶδα)	αιτ. ενικ. θηλ. - αιτ. πληθ. θηλ.		
9. -ώς, -ῶσα, -ώς (-ός)			
καθεστώς	αιτ. ενικ. ουδ. - δοτ. πληθ. ουδ.		
τεθνεώς	αιτ. ενικ. αρσ. - αιτ. πληθ. ουδ.		

18ο μάθημα
Αόριστοι Β΄ Βαρύτωνων Ρημάτων κατά τα -μι (σσ. 232-233)

108. Να συμπληρώσετε τον πίνακα που ακολουθεί:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
ἔβη					
ἔγνωσ					
ἔδρας					
φησί					
ἴσασιν					
ἴασιν					
ἴστης					
ἴστανται					
ἔστης					
τίθησι					
τίθενται					
ἔθηκας					
ἔθετο					
ἴησι					
ἴενται					
ἦκας					
εἶσο					

109. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση (και οι ονομαστικοί τύποι) στον Αόριστο β΄ στο πρόσωπο που ζητείται:

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
ἀποδιδράσκω (β΄ εν.)				
καταγιγνώσκω (β΄ εν.)				
ἐνδύομαι (γ΄ εν.)				
ἐπιβιώω (γ΄ εν.)				
ἐπιχαίρω (α΄ πληθ.)				
ἐμφύομαι (α πληθ.)				
ἀλίσκομαι (&΄ πληθ.)				
ἀπορρέω (&΄ πληθ.)				
συμβαίνω (γ΄ πληθ.)				
προφθάνω (γ΄ πληθ.)				

19ο μάθημα
Εἶμι, Φημί, Οἶδα (σσ. 234-238)

110. Να μεταφέρετε καθέναν από τους παρακάτω τύπους στους αντίστοιχους τύπους του Ενεστώτα και του Παρατατικού.

	Ενεστώτας	Παρατατικός
εἴσονται		
εἴσει		
προγνώθι		
συνέγνωκα		
έφήσατε		
φήσει		
καταφήσοις		
συμφῆσαι		
ἦλθομεν		
έληλύθασι(ν)		
έπήλθομεν		
παρελήλυθας		

111. Να συμπληρώσετε τους παρακάτω πίνακες με τους ζητούμενους τύπους.

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
σύνοιδα (σύ)				
οἶδα (ἡμεῖς)				

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
φημί (οὔτος)				
άντίφημι (οὔτοι)				

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
εἶμι (έγώ)				
ἄπειμι (ὕμεῖς)				

112. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των ρημάτων στα πρόσωπα που ζητούνται:

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστ.
ρ. μέμνημαι β' εν.: β' πληθ.:				
ρ. κάθημαι γ' εν.: γ' πληθ.:				
ρ. κεῖμαι α' εν.: γ' πληθ.:				
ρ. δύναμαι γ' εν.: α' πληθ.:				
ρ. επίσταμαι β' εν.: γ' εν.:				

113. Να μεταφέρετε τους παρακάτω τύπους στον παρατατικό.

α. επίστανται	
β. δύνασαι	

γ. κείται	
δ. κάθησθε	

114. Να γραφεί το β' και γ' ενικό πρόσωπο (στο χρόνο που δίνονται) των παρακατω ρημάτων (προσοχή: πώς τόνίζονται οι σύνθετες οριστικές, υποτακτικές, ευκτικές - ποιες εξαιρέσεις υπάρχουν):

Ρήματα		Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική
ἄπειμι (ἀπό + εἰμί)	β' γ'			
ἄπειμι (ἀπό + εἶμι)	β' γ'			
σύμφημι	β' γ'			
κάτοιδα	β' γ'			
διάκειμαι	β' γ'			
ἀπέσχον	β' γ'			
ὑπεσχόμην	β' γ'			
ἐφespόμην	β' γ'			
διεδόμην	β' γ'			
προσεθέμην	β' γ'			

115. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρημάτων: συνειδείη, προελήλυθε, ἀποφαίης, εἰδυῖα, ἔφασαν, παρίοιτε, ξυνηῖσαν (2 εκδοχές), διεξεληθεῖν, κάτοιισθα, πρόιστε (προστ.)

Ενεστώτας					
Παρατατικός					
Μέλλοντας					
Αόριστος					
Παρακείμενος					
Υπερσυντέλικος					

Ενεστώτας					
Παρατατικός					
Μέλλοντας					
Αόριστος					
Παρακείμενος					
Υπερσυντέλικος					

20ο μάθημα
Ανώμαλα Ουσιαστικά (σσ. 88-93)
Συνηρημένα Ουσιαστικά Α' και Β' κλίσης
Αττικόκλιτα Ουσιαστικά

116. Να γράψετε τη γενική, τη δοτική και την αιτιατική πληθυντικού των ουσιαστικών:

Ουσιαστικό	Γενική	Δοτική	Αιτιατική
φῶς (τό)			
οὔς (τό)			
παῖς (ό, ή)			
ἀστήρ			
πατήρ			
χεῖρ (ή)			
τέλος (τό)			
ὄρος (τό)			
πέρας (τό)			
κρέας (τό)			
γυνή (ή)			
πῦρ (τό)			
υἰός			
ναῦς (ή)			
μάρτυς			
δόρυ (τό)			
κύων			
ὔδωρ (τό)			

117. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του συνηρημένου ουσιαστικού:

1. Τὰ γὰρ περισσὰ πράττειν οὐκ ἔχει ..... (νοῦς) ουδένα.
2. Οἱ Κορίνθιοι τόν τε ..... (πλοῦς) τὸν ἐπ' οἴκου παρεσκευάζοντο.
3. Σωκράτης, ὃ ἐποίει τῷ ..... (νοῦς) ἐποίει.
4. Καλοὶ εἰσιν οἱ ἐκ τοῦ Εὐξείνου πόντου ..... (πλοῦς).
5. Τὰ ..... (ὄστοῦν) τῶν ἐν τῇ μάχῃ ἀποθανόντων.
6. Ἐν μακροῖς ..... (περίπλους) οὐ μικροὶ οἱ κίνδυνοί εἰσιν.
7. Οἱ ..... (ῥοῦς) καὶ ὁ βορρᾶς εἰς τοὺς κινδύνους τὰ πλοῖα ἄγουσιν.
8. Στοὰ τοῦ ..... (Ἑρμῆς) ἐν Ἀθήναις ἦν.
9. Οἱ ξύμμαχοι τὸν ..... (θροῦς) ἤσθοντο.
10. Ἐν τοῖς ..... (κανοῦν) τοὺς καρποὺς φέρουσιν.

118. Να γραφούν τα ακόλουθα ουσιαστικά στον αντίθετο αριθμό:

ἀμυγδαλῆς		ἀδελφιδῶν	
κυνῆ		γαλῆν	
ῥοῖ		πρόχῳ	
ὄστοῦ		κανοῖς	
κατάρροι		πνῶν	

119. Να γραφτούν τα συνηρημένα ουσιαστικά της β' κλίσης στην πτώση που ζητείται

ὁ πλοῦς	οἱ	ὁ ῥοῦς	τοῖς
ἡ πρόχους	τῶν	ὁ ἔκπλους	τοὺς
ὁ θυγατριδοῦς	οἱ	ἡ κυνῆ	ταῖς
τὸ κανοῦν	τὰ	ὁ κατάρρους	τῶν
ἡ μνᾶ	ταῖς	ὁ Ἑρμῆς	τῶν

120. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο:

1. .... (σίτος, ονομ. πληθ.) τε σιτῆ καὶ ποτὰ πίνεις τὰ φαυλότατα
2. τοῦ δυσμόρου πεπτῶτο ..... - ..... (Οἰδίπους, γεν. ενικού) γόνου
3. προεῖπαν δὲ ταῖς ..... (γυνή) μὴ ποιεῖν κραυγήν
4. Ἀμαζόνες γὰρ ..... (Ἄρης, γεν. εν.) μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυγατέρες
5. κάπτι ..... - ..... (χρῶς, δοτ. εν.) διψίαν κόνιν παλύνας
6. ἐρισάντων περι τῆς ἀρχῆς Λεωτυχίδα μὲν ὡς Ἄγιδος ὄντος ..... - ..... (υἱός, γεν. εν.), Ἀγησιλάου δὲ ὡς Ἀρχιδάμου
7. ἐπειδὴ γάρ, ὧ ἄνδρες, αἱ ..... (ναῦς) διεφθάρησαν
8. καὶ οἱ ξύμμαχοι ἠσσημένοι ταῖς ..... (ναῦς) ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου
9. τοὺς θεοὺς ἐποίησατο ..... (μάρτυς, αιτ. πληθ.)
10. ἔπειτα λαβόντα ἐκ τῶν τῆς Λαχέσεως ..... (γόνου, γεν. πληθ.) κλήρους
11. καὶ με φθόγγος οἰκείου κακοῦ βάλλει δι' ..... (οὔς, γεν. πληθ.)
12. ποία δὲ γῆ ἐν ..... - ..... (ὔδωρ, δοτ. εν.) στασίμῳ οὐ κόπρος γίγνεται;
13. ὃς ἂν μὴ πρῶ πάνυ τοῦ ..... (κνέφας) ἤκη κεκοιμένος
14. οἱ φυγάδες τῶν Κορινθίων ἐποίησαν τῶ ..... (Ποσειδῶν) τὴν θυσίαν καὶ τὸν ἀγῶνα
15. τὰ δὲ ..... (λύχνος) ἐστὶ ἐμβάφια ἔμπλεα ἀλὸς καὶ ἐλαίου
16. καὶ οἱ ξύμμαχοι ἠσσημένοι ταῖς ..... (ναῦς) ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου
17. τοὺς θεοὺς ἐποίησατο ..... (μάρτυς, αιτ. πληθ.)
18. Κακὰς ἐγὼ γυναῖκας ..... (υἱός, δοτ. πληθ.) στυγῶ

121. Να γραφτεῖ ο δεῦτερος τύπος των ἀνώμαλων ουσιαστικῶν

ἀμνῶ	
Ἄρη	
Θαλῆν	
Οἰδίποδα	
χρωτὸς	
υἱοῦ	
δάκρυον	
Ποσειδῶνα	
σητός	
ὔδατι	
κνέφα	

Μάθημα 21ο

Τονισμός σύνθετων ρημάτων

α) Κανένας σύνθετος ρηματικός τύπος της αρχαίας ελληνικής γλώσσας δεν τονίζεται πριν από την προπαραλήγουσα, υπακούοντας στο σταθερό αυτό κανόνα τονισμού [**Νόμος της τρισυλλαβίας**] (βλ. ΓΑΕ, σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 17, § 38, 1).

β) Ο τόνος στα σύνθετα ρήματα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας δεν ανεβαίνει, σε κανένα ρηματικό τύπο, πιο πάνω από τη λήγουσα της πρόθεσης, όταν αυτή είναι δισύλλαβη (η πρόθεση είναι σε κάθε περίπτωση το α' συνθετικό του ρηματικού τύπου).

γ) Στους σύνθετους ρηματικούς τύπους της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, με μονοσύλλαβη ή δισύλλαβη πρόθεση, ο τόνος ανεβαίνει στην πρόθεση (ή στη λήγουσα της δισύλλαβης πρόθεσης), μόνο στην περίπτωση που το επιτρέπει η λήγουσα της λέξης, η οποία στην περίπτωση αυτή πρέπει να είναι βραχύχρονη. Σε κάθε περίπτωση, δηλαδή, ισχύει ο **νόμος της τρισυλλαβίας**, ο οποίος απαγορεύει να τονίζεται η προπαραλήγουσα σε μία λέξη που έχει μακρόχρονη λήγουσα (βλ. ΓΑΕ, σχολικό εγχειρίδιο, σελ. 18, § 38, 2).

δ) Οι μετοχές και τα απαρέμφατα των σύνθετων ρημάτων της αρχαίας ελληνικής γλώσσας διατηρούν, σε κάθε περίπτωση, τον τόνο τους σταθερό, σαν να μην ήταν σύνθετα.

Οριστική (για τον Ενεστώτα)

Τα ρήματα **φημί, οίδα, είμι, εἶμι, κείμαι**, όταν είναι σύνθετα με πρόθεση, ανεβάζουν τον τόνο στην προπαραλήγουσα, εκτός από τους τύπους ἴασι(ν), ἴσασι(ν), κείμεθα, που τονίζονται κανονικά.

Υποτακτική (για τον Αόριστο Β')

Τα ρήματα **ἔχω - ἔχομαι** και **ἔπομαι** στον αόριστο β', όταν είναι σύνθετα, ανεβάζουν τον τόνο στην πρόθεση (αν η πρόθεση είναι δισύλλαβη, ο τόνος μεταφέρεται στην τελευταία συλλαβή της). Οι τύποι **σχώμεθα** και **σπώμεθα** παραμένουν σταθεροί ως προς τον τόνο.

Επίσης, ο τόνος ανεβαίνει στην υποτακτική του αορίστου β' του ρήματος **ἴεμαι**, όταν είναι σύνθετο, στα εξής πρόσωπα: **πρόηται** (γ' ενικό), **πρόησθε** (β' πληθυντικό), **πρόωνται** (γ' πληθυντικό). Υπάρχουν όμως και οι τύποι: **προῆται, προῆσθε, προῶνται** (χρησιμοποιούνται εναλλακτικά).

Ευκτική (για τον Αόριστο Β')

Τα ρήματα **ἔχω - ἔχομαι** και **ἔπομαι** στον αόριστο β', όταν είναι σύνθετα, ανεβάζουν τον τόνο. Οι τύποι **σχοίμην - σχοίμεθα, σποίμην - σποίμεθα** παραμένουν ως προς τον τόνο σταθεροί. (**Σημείωση:** η ευκτική αορίστου β' του ρήματος **ἔχω**, όταν αυτό δεν είναι σύνθετο, είναι: **σχοίην, σχοίης** κτλ. Στην περίπτωση που το ρήμα είναι σύνθετο, σχηματίζει την ευκτική του αορίστου β' ομαλά: **-σχοίμι, -σχοίς, -σχοι** κτλ.).

Στην ευκτική αορίστου β' του ρήματος **ἴεμαι**, αν το ρήμα είναι σύνθετο, ο τόνος ανεβαίνει, στα εξής πρόσωπα: **πρόειο** (β' ενικό), **πρόειντο** (γ' πληθυντικό). Υπάρχουν και οι τύποι: **προεῖο, προεῖντο**, καθώς επίσης και οι **πρόοιο - προοῖο, πρόοιντο - προοῖντο**.

Προστακτική

α) Οι δισύλλαβες προστακτικές των βαρύτονων φωνηεντόληκτων, των αφωνόληκτων και των συνηρημένων ρημάτων της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, όταν είναι σύνθετες, ανεβάζουν τον τόνο στην προπαραλήγουσα στο β' ενικό πρόσωπο. Όσες δεν είναι δισύλλαβες, αλλά τρισύλλαβες, τότε τονίζονται **πάντα** στην προπαραλήγουσα της προστακτικής, στο β' ενικό πρόσωπο (είτε πρόκειται για απλά είτε για σύνθετα ρήματα). Οι παραπάνω διευκρινήσεις αφορούν την ενεργητική και τη μέση φωνή, στους χρόνους ενεστώτα και αόριστο.

β) Οι σύνθετες δισύλλαβες προστακτικές **όλων** των ρημάτων της ενεργητικής φωνής του αορίστου β' τονίζονται στο β' ενικό πρόσωπο στην προπαραλήγουσα. (ισχύει και για τις πέντε προστακτικές: **έλθέ, εἰπέ, λαβέ, εὐρέ, ἰδέ**).

γ) Οι τρισύλλαβες προστακτικές των ρημάτων της ενεργητικής φωνής του αορίστου β' τονίζονται **πάντα** στο β' ενικό πρόσωπο στην προπαραλήγουσα (είτε πρόκειται για απλά είτε για σύνθετα ρήματα).

δ) Το ρήμα **ἔχω** έχει προστακτική ενεργητικού αορίστου β', στο β' ενικό πρόσωπο, **σχές**. Όταν ο τύπος αυτός είναι σύνθετος, τονίζεται **πάντα στην παραλήγουσα** και ποτέ στην προπαραλήγουσα (πρβλ. παραπάνω, γενικός κανόνας [β]). Οι τύποι **σχέτε** (β' πληθυντικό Ε.Φ.), **σχέςθε** (β' πληθυντικό Μ.Φ.) και **σπέσθε** (β' πληθυντικό Μ.Φ.) της προστακτικής αορίστου β' των ρημάτων **ἔχω - ἔχομαι** και **ἔπομαι**, τονίζονται στην προπαραλήγουσα, όταν είναι σύνθετοι.

Τα ρήματα **ἔχομαι** και **ἔπομαι** έχουν προστακτική μέσου αορίστου β', στο β' ενικό πρόσωπο, **σχοῦ** και **σποῦ** αντίστοιχα. Οι προηγούμενοι μονοσύλλαβοι τύποι της προστακτικής, όταν είναι σύνθετοι με μονοσύλλαβη πρόθεση, τονίζονται στη

λήγουσα (δεν επηρεάζεται ο τονισμός τους). Όταν όμως είναι σύνθετοι με δισύλλαβη πρόθεση, τονίζονται στην παραλήγουσα (επηρεάζεται η θέση του τόνου τους).

Όλες οι άλλες προστακτικές των ρημάτων του μέσου αορίστου β', στο β' ενικό πρόσωπο, εφόσον δεν είναι μονοσύλλαβες, τονίζονται **πάντα** στη λήγουσα (είτε είναι απλές είτε σύνθετες).

ε) Η προστακτική ενεστώτα των ρημάτων **φημί, οίδα, ειμί, εἶμι, κεῖμαι** στο β' ενικό και πληθυντικό πρόσωπο, όταν είναι σύνθετη, τονίζεται στην προπαραλήγουσα.

στ) Σχετικά με τις προστακτικές των ρημάτων της Β' Συζυγίας στον αόριστο β' και με τις προστακτικές κάποιων βαρύτονων ρημάτων της Α' Συζυγίας, που όμως σχηματίζουν αόριστο β' κατά τα ρήματα σε -μι, σημειώνουμε τα εξής: Οι προστακτικές των αορίστων β': **ἔστην (ρ. ἴσταμαι), ἔδωκα (ρ. δίδωμι), ἔθηκα (ρ. τίθημι), ἦκα (ρ. ἴημι), ἔγνω (ρ. γινώσκω), ἔβην (ρ. βαίνω), ἔδραν (ρ. διδράσκω), ἔδυν (ρ. δύομαι)**: στο β' ενικό και πληθυντικό πρόσωπο, όταν είναι σύνθετες, ανεβάζουν τον τόνο στην πρόθεση (ή στη λήγουσα της πρόθεσης, αν αυτή είναι δισύλλαβη).

Οι προστακτικές των αορίστων β': **ἔδομην (ρ. δίδομαι), ἐθέμην (ρ. τίθεμαι), εἶμην (ρ. ἴεμαι)**: στο β' ενικό πρόσωπο, όταν είναι σύνθετες με δισύλλαβη πρόθεση, ανεβάζουν τον τόνο στην παραλήγουσα. Όταν είναι σύνθετες όμως με μονοσύλλαβη πρόθεση, δεν ανεβάζουν τον τόνο (δεν επηρεάζεται ο τονισμός τους). Στο β' πληθυντικό πρόσωπο, οι ίδιες προστακτικές, όταν είναι σύνθετες, σε κάθε περίπτωση τονίζονται στην προπαραλήγουσα.

[Εξαίρεση: η προστακτική αορίστου β' του ρ. **ἴεμαι (οὔ)**, όταν είναι σύνθετη με δισύλλαβη πρόθεση που έχει πάθει ἐκθλιψη, δεν ανεβάζει τον τόνο (δεν επηρεάζεται ο τονισμός της)].

122. Να τονιστούν τα παρακάτω ρήματα:

εἶπέ - ἄπειπε	ἐλθέ - κατελθε	ἴθι - ἄπιθι	ίδέ - κατιδε
μάθε - καταμαθε	λάθε - διαλαθε	γράφε - ὑπογραφε	σκέψαι-ἐπισκεψαι
ἄγε - ὑπαγε	λαβοῦ - ἀντιλαβου	γενοῦ - παραγενου	θοῦ - προθου
οὔ - ἄφου	σχοῦ - προσχου	σποῦ - ἐπισπου	σχέτε - κατάσχετε
δράθι - ἀναδραθι	γνώθι - συγγνωθι	γνώτε - ἐπιγνωτε	βῆθι - καταβηθι
δός - ἐπιδος	σχές - προσεχες	ἔσχες - παρεσχες	ἦγε - προηγε
δοῦ - παραδου	θές - προθες	θέτε - καταθετε	δότε - ἀποδοτε
δόσθε - ἀποδοσθε	ἔστί - ἄπεστι	εἰσί - παρεισι	κεῖται - ἐπικεῖται
κεῖνται - διακεινται	οἶδα - συνοιδα	οἶδε - συνοιδε	ἴσμεν - συνισμεν
ἔστέ - παρεστε	ἴσθι - παρισθι	ἴτε - ἄπιτε	φημί - προφημι
φασίν - ἀποφασι(ν)	λῦε - ἐπιλυε	γράψον - διαγραψον	ἴγμαι - ἀφιγμαι
ἴξο - ἀφιξο	λαθεῖν - ἐπιλαθειν	θοῦ - καταθου	δοῦ - ἐνδου
σχοῦ - παρασχου	σπῶμαι - ἐπισπωμαι	σχῶ - ἀποσχω	στοῖς - προσχοις
σχῶμαι - ἀνασχωμαι	κεῖσο - ἐπικεισο	ἴμεν - ἀπιμεν	ἔσται - ἐξεσται
ἰστᾶσι - παριστασι	ἔχε - ἄπεχε	εὐρέ - ἐξευρε	λαβέ - καταλαβε

22ο μάθημα

Μέλλοντες

Ρήματα με διπλό μέλλοντα, μέσο και ενεργητικό

ἄδω - ἄδομαι και ἄσω	διώκω – διώξομαι και διώξω	οἶδα – εἶσομαι και εἰδήσω	σιγάω-ῶ - σιγήσομαι και σιγήσω
αἰνέω-ῶ - αἰνέσομαι και αἰνέσω	ἐγκωμιάζω - ἐγκωμιάσομαι και ἐγκωμιάσω	ὄμνυμι - ὁμοῦμαι και ὁμόςω	σιωπάω-ῶ - σιωπήσομαι και σιωπήσω
ἁμαρτάνω - ἁμαρτήσομαι και ἁμαρτήσω	ἐρωτάω-ῶ - ἐρήσομαι και ἐρωτήσω	παίζω – παίξομαι και παίξω	φθάνω – φθήσομαι και φθάσω
ἀπαντάω - ἀπαντήσομαι και ἀπαντήσω	θαυμάζω – θαυμάσομαι και θαυμάσω	πλεονεκτῶ - πλεονεκτήσομαι – πλεονεκτήσω	χωρέω-ῶ - χωρήσομαι και χωρήσω
ἄρπάζω - ἄρπάσομαι και ἄρπάσω	κλέπτω – κλέψομαι και κλέψω	πνέω – πνεύσομαι, πνευσοῦμαι και πνεύσω	
γηράσκω – γηράσομαι και γηράσω	νεύω – νεύσομαι και νεύσω	ποθέω-ῶ - ποθήσομαι και ποθήσω	

Ρήματα ενεργητικά με μέσο μέλλοντα

ἀκούω - ἀκούσομαι	δάκνω – δήξομαι	κύπτω – κύψομαι	πνέω – πνεύσομαι, πνευσοῦμαι
ἁμαρτάνω - ἁμαρτήσομαι	δέδοικα – δείσομαι	λαγχάνω – λήξομαι	ρέω - ῥύησομαι, ρεύσομαι, ρευσοῦμαι
ἀπαντάω-ῶ - ἀπαντήσομαι	διδράσκω - ἀποδράσομαι	λαμβάνω – λήψομαι	σιγάω – σιγήσομαι
ἀπολαύω - ἀπολαύσομαι	εἰκάζω – εἰκάσομαι	μανθάνω – μαθήσομαι	σκώπτω – σκώψομαι
βαδίζω – βαδιοῦμαι	εἰμί - ἔσομαι	ὄμνυμι - ὁμοῦμαι	σπουδάζω – σπουδάσομαι
βαίνω – βήσομαι	ἐσθίω – ἔδομαι	ὄράω-ῶ - ὄψομαι	τίκτω – τέξομαι, τεκοῦμαι
βιβρώσκω – βρώσομαι	ζήω-ῶ - βιώσομαι	παίζω – παίξομαι, παίσομαι, παιξοῦμαι	τρέχω – δραμοῦμαι
βλέπω – βλέψομαι	θαυμάζω – θαυμάσομαι	πάσχω – πείσομαι	τρώγω - ἔδομαι
βιόω-ῶ - βιώσομαι	θέω – θεύσομαι, δραμοῦμαι	πίνω – πιοῦμαι, πίομαι	τυγχάνω – τεύξομαι
γελάω-ῶ - γελάσομαι	θνήσκω - ἀποθανοῦμαι	πίπτω – πεσοῦμαι	φεύγω – φεύξομαι, φευξοῦμαι
γιγνώσκω – γνώσομαι	κάμνω – καμοῦμαι	πλέω – πλεύσομαι, πλευσοῦμαι	χάσκω - χανοῦμαι

Ρήματα με μέσο μέλλοντα με ενεργητική σημασία

ἄδω - ἄσομαι	γελῶ - γελάσομαι	μανθάνω – μαθήσομαι	τρέχω – δραμοῦμαι
αἰνέω-ῶ - αἰνέσομαι	γιγνώσκω – γνώσομαι	ὄμνυμι - ὁμοῦμαι	φθάνω - φθήσομαι
ἀκούω - ἀκούσομαι	δάκνω – δήξομαι	ὄρῶ - ὄψομαι	
ἁμαρτάνω - ἁμαρτήσομαι	λαγχάνω – λήξομαι	τίκτω – τέξομαι	
βαίνω – βήσομαι	λαμβάνω – λήψομαι	τυγχάνω – τεύξομαι	

Ρήματα με μέσο μέλλοντα με παθητική σημασία

ἀδικῶ - ἀδικήσομαι (θα αδικηθῶ)	ἀπιστῶ - ἀπιστήσομαι (δεν θα με πιστέψουν)	κωλύω – κωλύσομαι (θα εμποδιστώ)	τύπτω – τυπήσομαι (θα χτυπηθῶ)
ἀλίσκομαι - ἀλώσομαι (θα κυριευθῶ)	βλάπτω – βλάψομαι (θα υποστῶ ζημία)	πάσχω – πείσομαι (θα πάθω)	φθείρω – φθαρήσομαι (θα υποστῶ φθορά)
ἀπατῶ - ἀπατήσομαι (θα εξαπατηθῶ)	θεραπεύω – θεραπεύσομαι (θα θεραπευθῶ)	πήγνυμι – πήξομαι (θα στερεωθῶ)	

Ρήματα με παθητικό μέλλοντα α' ή β' και παθητικό αόριστο α' ή β' με μέση σημασία

ἀθροίζομαι - ἀθροισθήσομαι, ἠθροίσθην	ἐκπλήττομαι - ἐκπλαγήσομαι - ἐξεπλάγην
αἰδέομαι-οὔμαι – αἰδεσθήσομαι - ἠδέσθην	μαίνομαι – μανήσομαι - ἐμάνην
αἰσχύνομαι – αἰσχυνθήσομαι - ἤσχύνθην	φαίνομαι – φανήσομαι - ἐφάνην
ἀπαλλάττομαι - ἀπαλλαγήσομαι - ἀπηλλάγην	

Ρήματα με παθητικό αόριστο με μέση σημασία

ἄγαμαι - ἠγάσθην (θαύμασα)	ὀρμῶμαι - ὠρμήθην (εἶχα ως ορμητήριο)	πορεύομαι - ἐπορεύθην (βάδισα)
ἀνιῶμαι - ἠνιάθην (στενοχωρήθηκα)	οἶομαι - ὤήθην (νόμισα)	φιλοτιμοῦμαι - ἐφιλοτιμήθην (προσπάθησα φιλότιμα)
ἄρνοῦμαι - ἠρνήθην (αρνήθηκα)	ὀργίζομαι - ὠργίσθην (οργίστηκα)	
δέομαι - ἐδεήθην (παρακάλεσα, εἶχα ανάγκη)	πείθομαι - ἐπέισθην (υπάκουσα)	

123. Να γραφεί ο μέλλοντας των ρημάτων:

Ρήμα	Μέλλοντας
ἀκούω	
ἄμαρτάνω	
ἀπο-διδράσκω (= δραπετεύω)	
βαίνω	
βιώω, -ῶ	
βλώσκω (= ἔρχομαι, πηγαίνω)	
γιγνώσκω	
δάκνω (= δαγκώνω)	
δέδοικα - δέδια (= φοβούμαι)	
διώκω	
εἰμί	
ἐσθίω (= τρώγω)	
ζήω – ζῶ	
θαυμάζω	
θέω (= τρέχω)	
θνήσκω (ἀπο-θνήσκω)	
λαγχάνω (= παίρνω με κλήρο)	
λαμβάνω	
μανθάνω	
νέω (- πλέω, κολυμπώ)	
οἰμῶζω (= θρηνώ)	
ὄμνυμι - ὄμνύω (- ορκίζομαι)	
ὀράω, -ῶ	
παίζω	
πάσχω	
πίνω	
πίπτω	
πλέω	
πνέω	
ρέω (= ρέω, χύνομαι)	
σιγάω, -ῶ	
σκώπτω (= περιπαίζω, περιγελώ)	
σπουδάζω	
τίκτω (= γεννώ [για γυναίκα])	
τρέχω	

τρώγω	
τυγχάνω	
φεύγω	
φθάνω	

124. Να γράψετε το β' ενικό και το γ' πληθυντικό του μέλλοντα των ρημάτων:

Ρήμα	β' ενικό μέλλοντα	γ' πληθυντικό μέλλοντα
ὀρῶ		
τέμνω		
ἔχω		
ἐλαύνω		
λέγω		
πλέω		
περαίνω		
πορίζω		
βιβάζω		
ἀπόλλυμι		
φεύγω		
φθείρω		
αἶρω		
αἰρῶ		
φέρω		
ἀποκτείνω		
ἀλίσκομαι		
πίπτω		
πίμπλημι (= γεμίζω)		
ἐμπίπρημι (= καίω)		

125. Να γράψετε το γ' ενικό και το γ' πληθυντικό του μέλλοντα των ρημάτων:

Ρήμα	γ' ενικό μέλλοντα	γ' πληθυντικό μέλλοντα
εἰμί		
οἶδα		
ἔρχομαι - εἶμι		
λαγχάνω		
λαμβάνω		
πυνθάνομαι		
τυγχάνω		
ἀποθνήσκω		
δέω (= ἔχω ἀνάγκη)		
δέω - δῶ (= δένω)		
πάσχω		
πειθομαι		
σκοπῶ, -οῦμαι		
τρέχω		
ὑπισχνούμαι		
ᾠνοῦμαι (= αγοράζω)		
σπένδομαι		

Αρχικοί Χρόνοι Βασικών Ρημάτων

1. **ἀγγέλλω**, ἠγγελλον, ἀγγελῶ, ἠγγεिला, ἠγγελκα, ἠγγέλκειν· **ἀγγέλλομαι**, ἠγγελλόμεν, ἀγγελοῦμαι & ἀγγελθήσομαι, ἠγγελάμην & ἠγγέλθην, ἠγγελομαι, ἠγγέλμην
2. **ἄγω**, ἤγον, ἄξω, (ἤξα &) ἠγαγον (ἀγάγ-), ἤχα & ἀγήοχα, ἤχειν & ἀγήοχειν· **ἄγομαι**, ἠγόμεν ἄξομαι & ἀχθήσομαι, ἠγαγόμεν & ἠχθην, ἠγμαι, ἠγμην
3. **αἰνῶ**, ἤνουν, αἰνέσομαι & αἰνέσω, ἤνεσα, ἤνεκα, ἠνέκειν· **αἰνοῦμαι**, ἠνούμην, αἰνεθήσομαι, ἠνέθην, ἠνημαι, ἠνήμην
4. **αἶρω**, ἤρον, ἀρῶ, ἤρα, ἤρκα, ἤρκειν· **αἶρομαι**, ἠρόμην, ἀροῦμαι & ἀρθήσομαι, ἠράμην & ἠρθην, ἠρμαι, ἠρμην
5. **αἰρέω-ῶ**, ἤρουν, αἰρήσω, εἶλον (ἐλ-), ἤρηκα, ἠρήκειν· **αἰροῦμαι**, ἠρούμην, αἰρήσομαι & αἰρεθήσομαι, εἰλόμην & ἠρέθην, ἠρημαι, ἠρήμην [παθητικό του αἰρῶ είναι το ἀλίσκομαι]
6. **αἰσθάνομαι**, ἠσθανόμεν, αἰσθήσομαι, ἠσθόμην, ἠσθημαι, ἠσθήμην
7. **αἰτιάσομαι-ῶμαι**, ἠτιώμην, αἰτάσομαι, ἠτιασάμην & ἠτιάθην, ἠτίαμαι, ἠτιάμην
8. **ἀκούω**, ἠκουον, ἀκούσομαι, ἠκουσα, ἀκήκοα, ἠκηκόειν· **ἀκούομαι**, ἠκουόμεν, ἀκουσθήσομαι, ἠκουσάμην & ἠκούσθην, ἠκουσμαι, ἠκούσμην
9. **ἀλίσκομαι**, ἠλισκόμην, ἀλώσομαι, ἐάλων & ἠλων, ἐάλωκα & ἠλωκα, ἠλώκειν
10. **ἄπτω**, ἠπτον, ἄψω, ἠψα· **ἄπτομαι**, ἠπτόμην, ἄψομαι & ἀφθήσομαι, ἠψάμην & ἠφθην, ἠμμαι, ἠμμην
11. **ἄρχω**, ἠρχον, ἄρξω, ἠρξα, ἠρχα, ἠρχειν· **ἄρχομαι**, ἠρχόμεν, ἄρξομαι & ἀρχθήσομαι, ἠρξάμην & ἠρχθην, ἠργμαι, ἠργμην
12. **βαίνω**, ἔβαινον, βήσομαι, ἔβην, βέβηκα, ἐβεβήκειν· **βαίνομαι**, ἐβαινόμην, -, ἐβάθην, βέβαμαι, -
13. **βάλλω**, ἔβαλλον, βαλῶ, ἔβαλον, βέβληκα, ἐβεβλήκειν· **βάλλομαι**, ἐβαλλόμεν, βαλοῦμαι & βληθήσομαι, ἐβαλόμην & ἐβλήθην, βέβλημαι, ἐβεβλήμην
14. **βιβάζω**, ἐβίβαζον, βιβῶ (=βιβάω), ἐβίβασα· **βιβάζομαι**, ἐβιβαζόμεν, βιβῶμαι, ἐβιβασάμην & ἐβιβάσθην, βεβίβασμαι, ἐβεβιβάσμην
15. **βούλομαι**, ἐβουλόμην & ἠβουλόμην, βουλήσομαι & βουληθήσομαι, ἐβουλήθην & ἠβουλήθην, βεβούλημαι, ἐβεβουλήμην
16. **γηράσκω**, ἐγήρασκον, γηράσω & γηράσομαι, ἐγήρασα & ἐγήραν, γεγήρακα, ἐγεγηράκειν
17. **γίγνομαι**, ἐγιγνόμην, γενήσομαι & γενηθήσομαι, ἐγενόμεν & ἐγενήθην, γέγονα & γεγένημαι, ἐγεγόνειν & ἐγεγενήμην
18. **γινώσκω**, ἐγιγνώσκον, γνώσομαι, ἔγνω, ἔγνωκα, ἐγνώκειν· **γινώσκομαι**, ἐγιγνώσκόμεν, γνωσθήσομαι, ἐγνώσθην, ἔγνωσμαι, ἐγνώσμην
19. **(δεῖδω)**, -, δεῖσομαι, ἔδεισα, **δέδοικα & δέδια**, ἐδεδοίκειν (& ἐδεδίειν)
20. **δεῖ**, ἔδει, δεήσει, ἐδέησε
21. **διδράσκω**, ἐδίδρασκον, δράσομαι, ἔδραν, δέδρακα, ἐδεδράκειν
22. **δίδωμι**, ἐδίδουν, δώσω, ἔδωκα, δέδωκα, ἐδεδώκειν· **δίδομαι**, ἐδιδόμεν, δώσομαι & δοθήσομαι, ἐδόμην & ἐδόθην, δέδομαι, ἐδεδόμην
23. **δύναμαι**, ἐδυνάμην, δυνήσομαι & δυνηθήσομαι, ἐδυνησάμην & ἐδυνήθην, δεδύνημαι, ἐδεδυνήμην
24. **δύω**, ἔδυσον, δύσω, ἔδυσα· δύομαι, ἐδύόμεν, δύσομαι, ἐδυσάμην & ἔδυν
25. **δοκέω-ῶ**, ἐδόκουν, δόξω & δοκῆσω, ἔδοξα & ἐδόκησα, δεδόκηκα· **δοκοῦμαι**, ἐδοκούμην, -, ἐδόχθην & ἐδοκήθην, δέδογμα & δεδόκημαι. Δοκεῖ, ἐδόκει, δόξει, ἔδοξε, δέδοκται, ἐδέδοκτο
26. **δράω-ῶ**, ἔδρων, δράσω, ἔδρασα, δέδρακα, ἐδεδράκειν
27. **ἔάω-ῶ**, εἶων, ἐάσω, εἶασα, εἶακα, εἶακειν· **ἔῶμαι**, εἰώμην, ἐάσομαι, εἶάθην, εἶαμαι, εἶάμην
28. **ἐγείρω**, ἠγειρον, ἐγερω, ἠγειρα, ἐγήγερκα· **ἐγείρομαι**, ἠγειρόμην, -, ἠγρόμην & ἠγέρθην, ἐγήγερμαι & ἐγρήγορα
29. **εἶθω** (συνηθίζω), -, -, εἶθθα (πρκ. με σημασία ενστ.), εἶθθην (υπρσ. με σημασία πρτ.)
30. **εἶμι**, ἤν, ἔσομαι, ἐγενόμεν & ἐγενήθην, γέγονα & γεγένημαι, ἐγεγόνειν & ἐγεγενήμην
31. **εἶμι** & ἔρχομαι, ἤα & ἤειν, εἶμι, ἤλθον, ἐλήλυθα, ἐληλύθειν
32. **ἐλαύνω**, ἠλαυνον, ἐλῶ (-ἄς, -ἄ...) & ἐλάσω, ἠλασα, ἐλήλακα, ἐληλάκειν· ἐλαύνομαι, ἠλαυνόμεν, ἐλάσομαι & ἐλαθήσομαι, ἠλασάμην & ἠλάθην, ἐλήλαμαι, ἐληλάμην.
33. **ἔπομαι**, εἰπόμην, ἔψομαι, ἐσπόμην, ἠκολούθηκα, ἠκολουθήκειν
34. **ἐράω-ῶ**, ἠρων, ἐρασθήσομαι, ἠράσμην & ἠράσθην, ἠρασμαι, ἠράσμην
35. **ἐργάζομαι**, εἰργαζόμεν, ἐργάσομαι & ἐργασθήσομαι, εἰργασάμην & εἰργάσθην, εἰργασμαι, εἰργασμην
36. **ἐρωτάω-ῶ**, ἠρώτων, ἐρωτήσω & ἐρήσομαι, ἠρώτησα & ἠρόμην (ἐρ-), ἠρώτηκα, ἠρωτήκειν· **ἐρωτῶμαι**, ἠρωτώμην, ἐρωτηθήσομαι, ἠρωτήθην, ἠρωτήμαι, ἠρωτήμην
37. **ἐσθίω**, ἠσθιον, ἔδομαι, ἔφαγον, ἐδήδοκα, ἐδηδόκειν· **ἐσθίομαι**, ἠσθιόμεν, -, ἐδεσάμην & ἠδέσθην, ἐδήδεσμαι, ἐδηδέσμην
38. **ἐχθαίρω**, ἠχθαιρον, ἐχθαρω, ἠχθηρα· **ἐχθαίρομαι**, ἠχθαιρόμην, ἐχθαροῦμαι, ἠχθηράμην
39. **ἔχω***, εἶχον, ἔξω & σχήσω, ἔσχον (σχ-), ἔσχηκα, ἐσχίκειν· **ἔχομαι**, εἰχόμεν, ἔξομαι & σχήσομαι (& σχεθήσομαι), ἐσχόμεν (& ἐσχέθην), ἔσχημαι, ἐσχίμην

40. **ζήω-ῶ**, ἔζων, βιώσομαι (& ζήσω & ζήσομαι), ἐβίωσα & **ἐβίω**ν (& ἔζησα), βεβίωκα (& ἔζηκα), ἐβεβιώκειν
41. **ἠγέομαι-οὔμαι**, ἠγούμην, ἠγήσομαι, ἠγησάμην & ἠγήθην, ἠγημαι, ἠγήμην 42. **ἦκω**, ἦκον, ἦξα, ἦξα
43. **θνήσκω**, ἔθνησκον, θανοὔμαι, ἔθانون, τέθνηκα, ἔτεθνήκη
44. **ἴημι**, ἴην, ἴσω, ἴκα, εἴκα, εἴκειν· **ἴεμαι**, ἴεμην, ἴσομαι & ἐθήσομαι, ἠκάμην & εἴμην & εἴθην, εἴμαι, εἴμην
45. **ἰκνέομαι-οὔμαι**, ἰκνούμην, ἴξομαι, ἰκόμην, ἴγμαι, ἴγμην
46. **ἴστημι**, ἴστην, στήσω, ἔστησα, στήσας ἔχω, στήσας εἶχον· **ἴσταμαι**, ἰστάμην, στήσομαι & σταθήσομαι, ἐστησάμην & ἔστην & ἐστάθην, ἔστηκα, ἐστήκειν & εἰστήκειν
47. **ἴσχω**, ἴσχον· ἴσχομαι, ἰσχύμην. (Οἱ υπόλοιποι χρόνοι ὅπως το ἔχω)
48. **καλέω-ῶ**, ἐκάλουν, *καλῶ* (& καλέσω), ἐκάλεσα, κέκληκα, ἐκεκλήκειν· καλοὔμαι, ἐκαλούμην, *καλοὔμαι* (& καλέσομαι) & κληθήσομαι, ἐκαλεσάμην & ἐκλήθην, κέκλημαι, ἐκεκλήμην, κεκλήσομαι.
49. **κεῖμαι**, ἐκείμην, κείσομαι
50. **κόπτω**, ἔκοπτον, κόψω, ἔκοψα, κέκοφα, ἐκεκόφειν· **κόπτομαι**, ἐκοπτόμην, κόψομαι & κοπήσομαι, ἐκοψάμην & ἐκόπην, κέκομαι, ἐκεκόμην
51. **κτάομαι-ῶμαι**, ἐκτώμην, κτήσομαι & κτηθήσομαι, ἐκτησάμην & ἐκτήθην, κέκτημαι, ἐκεκτήμην, κεκτήσομαι
52. **κτείνω**, ἔκτεινον, κτενῶ, ἔκτεινα & ἔκτανον, ἔκτονα, ἐκτόνειν. Παθητικό: **ἀποθνήσκω**
53. **λαγχάνω**, ἐλάγχανον, λήξομαι, ἔλαχον, εἴληχα (& λέλοχα), εἰλήχειν (& ἐλελόγχειν)· **λαγχάνομαι**, ἐλαγχανόμην, -, ἐλήχθην, εἴληγμαι, εἰλήγμην
54. **λαμβάνω**, ἐλάμβανον, λήψομαι, ἔλαβον, εἴληφα, εἰλήφειν· **λαμβάνομαι**, ἐλαμβανόμην, ληφθήσομαι, ἐλαβόμην & ἐλήφθην, εἴλημμαι, εἰλήμμην
55. **λανθάνω**, ἐλάνθανον, λήσω, ἔλαθον, λέληθα, ἐλελήθειν· **λανθάνομαι**, ἐλανθανόμην, λήσομαι & λησθήσομαι, ἐλαθόμην & ἐλήσθην, λέλησμαι, ἐλελήσμην
56. **λέγω**, ἔλεγον, λέξω & ἐρῶ, ἔλεξα & εἶπα & εἶπον, εἶρηκα, εἰρήκειν· **λέγομαι**, ἐλεγόμην, λέξομαι & λεχθήσομαι & ῥηθήσομαι, (ἐλεξάμην &) ἐλέχθην & ἐρρήθην & εἰτόμην, εἶρημαι, εἰρήμην
57. **λείπω**, ἔλειπον, λείψω, ἔλιπον, λέλοιπα, ἐλελοίπειν· **λείπομαι**, ἐλειπόμην, λείψομαι & λειφθήσομαι, ἐλιπόμην & ἐλείφθην, λέλειμμαι, ἐλελείμμην
58. **μάχομαι**, ἐμαχόμην, μαχοὔμαι, ἐμαχεσάμην, μεμάχημαι, ἐμεμαχήμην
59. **μένω**, ἔμενον, μενῶ, ἔμεινα, μεμενηκα, ἐμεμενήκειν
60. **μ(ε)ίγνυμι**, ἐμ(ε)ίγνυμι, μ(ε)ίξω, ἔμ(ε)ίξα· **μ(ε)ίγνυμαι**, ἐμ(ε)ίγνυμην, μ(ε)ίξομαι & μ(ε)ιχθήσομαι & μιγήσομαι, ἐμ(ε)ιξάμην & ἐμ(ε)ιχθην & ἐμίγην, μέμ(ε)ιγμαι.
61. **μιμνήσκω**, ἐμίμνησκον, μνήσω, ἔμνησα· μιμνήσκομαι, ἐμιμνησκόμην, μνήσομαι & μνησθήσομαι, ἐμνησάμην & ἐμνήσθην, μέμνημαι, ἐμεμνήμην.
62. **οἶδα**, ἦδιν & ἦδη, εἶσομαι & εἰδήσω, ἔγνων, ἔγνωκα, ἔγνώκειν
63. **οἶομαι** (& οἶμαι), ὠόμην (& ὠμην), οἶήσομαι, ὠήθην, -, -
64. **ὄλλυμι**, ὄλλυν, ὀλῶ & ὀλέσω, ὄλεσα, ὀλώλεκα, ὀλωλέκειν· **ὄλλυμαι**, ὄλλυμην, ὀλοὔμαι, ὀλόμην, ὄλωλα, ὀλώλειν
65. **ὄμνυμι & ὀμνύω**, ὠμνυν & ὠμνυον, ὀμοὔμαι & ὀμώσω, ὠμοσα, ὀμώμοκα, ὀμωμόκειν· ὄμνυμαι, -, -, ὀμνύσθην & ὀμόθην, ὀμώμομαι, -
66. **ὄράω-ῶ**, ἐώρων, ὄψομαι, εἶδον, ἐώρακα & ἐόρακα & ὄπωπα, ἐώρακειν & ὀπώπειν· **ὄρῶμαι**, ἐωρώμην, ὀφθήσομαι, (ὀψάμην &) εἰδόμην & ὠφθην, ἐώραμαι & ὠμμαι, ἐωράμην & ὠμμην
67. **ὀρμάω-ῶ**, ὠρμων, ὀρμήσω, ὠρμησα, ὠρμηκα, ὠρμήκειν
68. **ὀρμέω-ῶ**, ὠρμουν, ὀρμήσω, ὠρμησα, ὠρμηκα, ὠρμήκειν
69. **παρανομέω-ῶ**, παρενόμουν, παρανομήσω, παρενόμησα, παρανενόμηκα, παρανενομήκειν· **παρανομοῦμαι**, παρανομούμην, -, παρανομήθην, παρανενομήμαι, παρανενομήμην.
70. **πάσχω**, ἔπασχον, πείσομαι, ἔπαθον, πέπονθα, ἐπεπόνθειν
71. **πειράω-ῶ**, ἐπείρων, πειράσω, ἐπείρασα, πεπειράκα, ἐπεπειράκειν· **πειρῶμαι**, ἐπειρώμην, πειράσομαι & πειραθήσομαι, ἐπειρασάμην & ἐπειράθην, πεπειράμαι, ἐπεπειράμην
72. **πείθω**, ἔπειθον, πείσω, ἔπεισα & ἐπιθον, πέπεικα, -· **πείθομαι**, ἐπειθόμην, πείσομαι & πεισθήσομαι, ἐπιθόμην & ἐπέισθην, πέπεισαι & πέποιθα, -
73. **πέμπω**, ἔπεμπον, πέμψω, ἔπεμψα, πέπομφα, ἐπεπόμφην· **πέμπομαι**, ἐπεπόμφην, πέμψομαι & πεμφθήσομαι, ἐπεμψάμην & ἐπέμφθην, πέπεμμαι, ἐπεπέμμην
74. **πίπτω**, ἔπιπτον, πεσοῦμαι, ἔπεσον, πέπτωκα, ἐπεπτώκειν
75. **πλέω**, ἔπλεον, πλεύσομαι & πλευσοῦμαι, ἔπλευσα, πέπλευκα, ἐπεπλεύκειν· **πλέομαι**, ἐπλεόμην, πλευσθήσομαι, ἐπλεύσθην, πέπλευσαι, ἐπεπλεύσμην
76. **ποιέω-ῶ**, ἐποίουν, ποιήσω, ἐποίησα, πεποίηκα, ἐπεποίηκειν· **ποιούμαι**, ἐποιούμην, ποιήσομαι & ποιηθήσομαι, ἐποιησάμην & ἐποίηθην, πεποίημαι, ἐπεποιήμην

77. **πράττω**, ἔπραττον, πράξω, ἔπραξα, πέπραχα, ἐπεπράχειν· **πράττομαι**, ἐπραττόμην, πράξομαι & πραχθήσομαι, ἐπραξάμην & ἐπράχθην, πέπραγαί, ἐπεπράγμην
78. **πυνθάνομαι** (πληροφορούμαι, εξετάζω, ζητώ να μάθω), ἐπυνθανόμην, πεύσομαι & πευσοῦμαι, ἐπυθόμην, πέπυσμαι, ἐπεπύσμη
79. **ῥέω**, ἔρρεον, ῥεύσομαι & ῥυήσομαι, ἐρρύην
80. **σημαίνω**, ἐσημαινον, σημανῶ, ἐσήμηνα, σεσήμαγκα· **σημαίνομαι**, ἐσημαινόμην, σηματοῦμαι & σημανθήσομαι, ἐσημηνάμην & ἐσημάνθην, σεσήμασμαι, ἐσεσημάσμη
81. **σκεδάννυμι**, ἐσκεδάννυον & ἐσκεδάννυον, σκεδῶ & σκεδάσω, ἐσκέδασα· **σκεδάννυμαι**, ἐσκεδαννύμην, σκεδασθήσομαι, ἐσκεδασάμην & ἐσκεδάσθην, ἐσκέδασμαι, ἐσκεδάσμη
82. **σκοπέω-ῶ**, ἐσκόπουον, σκοπήσω, ἐσκόπησα· **σκοποῦμαι**, ἐσκοπούμην, σκέψομαι, ἐσκεψάμην & ἐσκέφθην, ἔσκεμμαι, ἐσκέμμη
83. **σπένδω**, ἔσπενδον, σπείσω, ἔσπεισα· **σπένδομαι**, ἐσπενδόμην, σπείσομαι, ἐσπεισάμην, ἔσπεισμαι, ἐσπείσμη
84. **συλλέγω**, συνέλεγον, συλλέξω, συνέλεξα, συνείλοχα, συνειλόχειν· **συλλέγομαι**, συνελεγόμην, συλλέξομαι & συλλεχθήσομαι, συνελεξάμην & συνελέχθην & συνελέγην, συνείλεγμαί, συνειλέγμη
85. **τάσσω**, ἔτασσον, τάξω, ἔταξα, τέταχα, ἐτετάχειν· **τάσσομαι**, ἐτασσόμην, τάξομαι & ταχθήσομαι, ἐταξάμην & ἐτάχθην, τέταγμαί, ἐτετάγμη
86. **τελέω-ῶ**, ἐτέλουον, τελῶ, ἐτέλεσα, τετέλεκα, ἐτετελέκειν· **τελοῦμαι**, ἐτελούμην, τελοῦμαι & τελεσθήσομαι, ἐτελεσάμην & ἐτελέσθην, τετέλεσμαι, ἐτετελέσμη
87. **τίθημι**, ἐτίθην, θήσω, ἔθηκα, τέθηκα, ἐτεθήκειν· **τίθεμαι**, ἐτιθέμην, θήσομαι & τεθήσομαι, ἐθέμην & ἐτέθην, τέθημαί & κεῖμαι, ἐτεθήμην & ἐκείμην
88. **τρέπω**, ἔτρεπον, τρέψω, ἔτρεψα & ἔτραπον, τέτροφα & τέτραφα, ἐτετρόφειν & ἐτετράφειν· **τρέπομαι**, ἐτρεπόμην, τρέψομαι & τρεφθήσομαι & τραπήσομαι, ἐτρεψάμην & ἐτραπόμην & ἐτρέφθην & ἐτράπην, τέτραμμαί, ἐτετράμμη
89. **τρέχω** & θέω, ἔτρεχον, δραμοῦμαι, ἔδραμον, δεδράμηκα
90. **φαίνω**, ἔφαινον, φανῶ, ἔφηνα, πέφαγκα, (ἐπεφάγκειν)· **φαίνομαι**, ἐφαινόμην, φανοῦμαι & φανήσομαι & φανθήσομαι, ἐφηνάμην & ἐφάνην & ἐφάνθην, πέφασμαι & πέφηνα, (ἐπεφάσμη & ἐπεφήνη)
91. **φέρω**, ἔφερον, οἴσω, ἤνεγκον, ἐνήνοχα, ἐνηνόχειν· **φέρομαι**, ἐφερόμην, οἴσομαι & ἐνεχθήσομαι, (ἤνεγκάμην &) ἤνεγκόμην & ἤνέχθην, ἐνήνεγμαί, ἐνηνέγμη
92. **φεύγω**, ἔφευγον, φεύξομαι & φευξοῦμαι, ἔφυγον, πέφευγα, ἐπεφεύγειν
93. **φημί**, ἔφην, φήσω, ἔφησα, εἶρηκα, εἰρήκειν
94. **φθάνω**, ἔφθανον, φθήσομαι & φθάσω, ἔφθασα & ἔφθην, ἔφθακα, ἐφθάκειν
95. **φθείρω**, ἔφθειρον, φθερῶ, ἔφθειρα, ἔφθαρκα, ἐφθάρκειν· **φθείρομαι**, ἐφθειρόμην, φθεροῦμαι & φθαρθήσομαι, ἐφθάρην, ἔφθαρμαι & ἔφθορα, ἐφθάρμην & ἐφθόρειν
96. **φύω**, ἔφυσον, φύσω, ἔφυσα· **φύομαι**, ἐφυσόμην, φύσομαι, **ἔφυν**, πέφυκα, ἐπεφύκειν
97. **χρή**, (ἐ)χρήν, χρήσται
98. **χρήσομαι-ῶμαι**, ἐχρώμην, χρήσομαι, ἐχρησάμην & ἐχρήσθην, κέχρημαι, ἐκεχρήμην, κεχρήσομαι
99. **ψηφίζω**, ἐψηφίζον, ψηφιώ, ἐψηφισα, ἐψηφικα, ἐψηφίκειν· **ψηφίζομαι**, ἐψηφίζόμην, ψηφιοῦμαι & ψηφισθήσομαι, ἐψηφισάμην & ἐψηφίσθην, ἐψηφισμαι, ἐψηφίσμη
100. **ώνοῦμαι**, ἐωνούμην, ὠνήσομαι & ὠνηθήσομαι, ἐπριάμην & ἐωνήθην, ἐώνημαι, ἐωνήμην

Γραμματική Πανελλαδικών Εξετάσεων (Ημερήσια Λύκεια)

Γ' Λυκείου 2000

Γ2.α. Να γράψετε το θηλυκό γένος των παρακάτω μετοχών στον αριθμό και την πτώση που βρίσκονται: **όμολογούμενος, πλεύσας, άπολεσάντων, ύποστας.**

Μονάδες 4

Γ2.β. Να μεταφέρετε τα παρακάτω ρήματα στον αντίστοιχο τύπο της οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα: **κατένειμεν, άνέλαβεν, μετέστησεν.**

Μονάδες 6

Γ' Λυκείου 2001

Γ2.α. συνεχώρησαν, άποδοῦναι: Να κλίνετε την προστακτική των ρηματικών αυτών τύπων στο χρόνο και τη φωνή που βρίσκονται.

Μονάδες 5

Γ2.β. ἔλαβον: Να κλίνετε στον ενικό αριθμό το αρσενικό γένος της μετοχής του ενεργητικού παρακειμένου.

Μονάδες 5

Γ' Λυκείου 2002

Γ2.α. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τους παρακάτω πίνακες, στα κενά των οποίων θα συμπληρώσετε τους τύπους που ζητούνται. (Το επίθετο να γραφεί στην πτώση, στο γένος και στον αριθμό που βρίσκεται ο τύπος που δίνεται).

	Επίρρημα		
	Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
Καλά			

	Επίθετο	
	Θετικός	Συγκριτικός
μεγίστων		

Μονάδες 5

Γ2.β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

οἶδ(α): το τρίτο ενικό πρόσωπο της υποτακτικής και προστακτικής του ίδιου χρόνου.

δεδώκατε: το ίδιο πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού και του αορίστου β' της ίδιας φωνής.

δύνηται: το ίδιο πρόσωπο της ευκτικής στο χρόνο που βρίσκεται.

Μονάδες 5

Γ' Λυκείου 2003

Γ2.α. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τους παρακάτω πίνακες, στα κενά των οποίων θα συμπληρώσετε τους τύπους που ζητούνται. (Η αντωνυμία να γραφεί στο γένος και στον αριθμό που βρίσκεται ο τύπος του κειμένου, που δίνεται).

	Επίρρημα	
	Θετικός	Συγκριτικός
εύδαιμονέσται		

	Αντωνυμία		
	Γενική	Δοτική	Κλητική
τούτων			

Μονάδες 5

Γ2.β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

αἰρῶνται: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της ευκτικής και της προστακτικής του αορίστου β' στη φωνή που βρίσκεται.

πείθωνται: τον ίδιο τύπο στον παθητικό αόριστο.

έμμενόντων: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα και του αορίστου στη φωνή που βρίσκεται.

Μονάδες 5

Γ' Λυκείου 2004

Γ2.α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

ὀρώμεν: το ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και φωνή του αορίστου β'

γιγνώμεθα: το δεύτερο ενικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου β'

ὠφελήσεσθαι: το απαρέμφατο παρακειμένου ενεργητικής φωνής

συνίστημι: το δεύτερο ενικό πρόσωπο οριστικής αορίστου της ίδιας φωνής και τη γενική ενικού αρσενικού γένους της μετοχής ενεστώτα της ίδιας φωνής.

Μονάδες 5

Γ2.β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου :
ὄρνηθι: την αιτιατική ενικού
τι: τη δοτική πληθυντικού του ίδιου γένους
σοφῶν: την αιτιατική πληθυντικού θηλυκού γένους
μέγα: τα παραθετικά επιθέτου στο γένος, τον αριθμό και την πτώση που βρίσκεται
ταῦτα: τη γενική πληθυντικού θηλυκού γένους.

Μονάδες 5

Γ' Λυκείου 2005

Γ2.α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:
διενηνόχασιν: το τρίτο ενικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα της ίδιας φωνής.
ἀποστείλαντες: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα της ίδιας φωνής.
ἐπηρώτων: το τρίτο ενικό πρόσωπο ευκτικής ενεστώτα της ίδιας φωνής.
λήψονται: το δεύτερο ενικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου της ίδιας φωνής.
ἀνελόντος: το δεύτερο ενικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου β' της ίδιας φωνής.

Μονάδες 5

Γ2.β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:
τοῦτο: την ονομαστική πληθυντικού του αρσενικού γένους.
μέγιστον: τη δοτική πληθυντικού του αρσενικού γένους στο συγκριτικό βαθμό.
πασῶν: τη δοτική ενικού του αρσενικού γένους.
γενομένης: την ονομαστική πληθυντικού του θηλυκού γένους.
τόν βασιλέα: την κλητική του ενικού αριθμού.

Μονάδες 5

Γ' Λυκείου 2006

Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:
ἔφη: το δεύτερο ενικό πρόσωπο προστακτικής ενεστώτα.
γιγνώσκων: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου στην ίδια φωνή.
ὄρῳ: το δεύτερο ενικό πρόσωπο παρατατικού στην ίδια φωνή.
νομίζουσι: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή.
κατέχειν: το τρίτο ενικό πρόσωπο υποτακτικής αορίστου β' στην ίδια φωνή.

Μονάδες 5

Γ2.β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:
σύ: τη δοτική πληθυντικού αριθμού του ίδιου προσώπου.
γυναικί: την κλητική ενικού αριθμού.
θυμοειδεῖς: την ονομαστική ενικού αριθμού του ουδέτερου γένους.
ἵππους: τη δοτική ενικού αριθμού.
ἄπασιν: τη γενική ενικού αριθμού του θηλυκού γένους.

Μονάδες 5

Γ' Λυκείου 2007

Γ2.α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:
ιδεῖν: το δεύτερο ενικό πρόσωπο προστακτικής του ίδιου χρόνου της ίδιας φωνής.
τυγχάνει: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού.
γνώσεσθαι: το γ' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου β' .
εἰδέναι: το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα.
ἔχομεν: το τρίτο ενικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου της ίδιας φωνής.

Μονάδες 5

Γ2.β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:
ὄμματος: τη δοτική του ενικού αριθμού.
τοῦτον: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού του αρσενικού γένους.
ὄμοιον: τη δοτική του πληθυντικού αριθμού του ουδέτερου γένους.
πᾶν: τη γενική ενικού αριθμού του θηλυκού γένους.
φρόνησιν: τη δοτική του πληθυντικού αριθμού.

Μονάδες 5

Γ' Λυκείου 2008

Γ1.α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

καταγελαῖ: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο ευκτικής του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή.

εἶρηκα: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής αορίστου β' στην ίδια φωνή.

ἐξευρεῖν: το απαρέμφατο ενεστώτα στην ίδια φωνή.

καταψηφίσασθε: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή.

παραλελειμμένα: το τρίτο ενικό πρόσωπο οριστικής του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή.

Μονάδες 5

Γ1.β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου :

τούτων: τη δοτική πληθυντικού του θηλυκού γένους.

ἀμαρτήματα: τη δοτική πληθυντικού.

μᾶλλον: τον θετικό βαθμό.

μεγάλη: την αιτιατική πληθυντικού του υπερθετικού βαθμού στο ίδιο γένος.

πόλει: την κλητική ενικού.

Μονάδες 5

Γ' Λυκείου 2009

Γ1.α. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

ἔλαβον: το απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή.

ἐπολέμουν: το δεύτερο ενικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου στην ίδια φωνή.

ἐκήρυξαν: το τρίτο ενικό πρόσωπο ευκτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή.

εἶλον: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα στη μέση φωνή.

προσβαλόντες: το δεύτερο ενικό πρόσωπο οριστικής του ίδιου χρόνου.

Μονάδες 5

Γ1.β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

φυγάδων: τη δοτική ενικού.

πολλήν: το επίρρημα στον θετικό βαθμό.

σπονδάς: την αιτιατική ενικού.

τινῶν: την αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος.

περιτειχίσματος: τη γενική πληθυντικού.

Μονάδες 5

Γ' Λυκείου 2010

Γ2. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

πλείω: τη δοτική του πληθυντικού του αρσενικού γένους στον θετικό βαθμό.

γήρως: τη δοτική του ενικού.

δυσμαθέστερον: την αιτιατική του ενικού του θηλυκού γένους στον θετικό βαθμό.

ταῦτα: την αιτιατική του πληθυντικού στο αρσενικό γένος.

ἐμέ: τη γενική πληθυντικού δευτέρου προσώπου.

ὄρᾶν: το τρίτο ενικό πρόσωπο παρατατικού στην ίδια φωνή.

ἀποβαίνειν: το δεύτερο ενικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου δευτέρου στην ίδια φωνή.

γίγνεσθαι: το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο ευκτικής αορίστου δευτέρου.

αἰσθανόμενον: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου στην ίδια φωνή.

ἀδικεῖν: το απαρέμφατο αορίστου στην ίδια φωνή.

Μονάδες 10

Γ' Λυκείου 2011

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

κρείττονος: την αιτιατική πληθυντικού του ίδιου βαθμού στο θηλυκό γένος

ὄ τι: τη γενική ενικού του ίδιου γένους

ἔφη: το τρίτο ενικό πρόσωπο της ευκτικής του ενεστώτα

πάντα: τη δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος

φέρειν: το απαρέμφατο αορίστου β' στην ίδια φωνή

ταῦτα: την ονομαστική πληθυντικού του θηλυκού γένους

ἄνδρες: την κλητική του ενικού

αἰσχρόν: τη δοτική ενικού του συγκριτικού βαθμού στο ίδιο γένος

εἰσίτω: το δεύτερο ενικό πρόσωπο στην ίδια έγκλιση στον ίδιο χρόνο

δόξειε: το τρίτο ενικό πρόσωπο της οριστικής του ίδιου χρόνου

Μονάδες 10

Γ' Λυκείου 2012

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ἀγῶν: την αιτιατική πληθυντικού

ναυσίν: την κλητική ενικού

ᾄπερ: τη δοτική πληθυντικού στο θηλυκό γένος

πρώτοις: τον ίδιο τύπο στον συγκριτικό βαθμό

σφαλέντες: τη δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος

κρατήσωμεν: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

ἐπιδείν: το απαρέμφατο του ενεστώτα στην ίδια φωνή

πάσχειν: το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα

ἔχουσιν: το α' ενικό πρόσωπο της ευκτικής του αορίστου β' στην ίδια φωνή

μνήσθητε: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ίδιου χρόνου.

Μονάδες 10

Γ' Λυκείου 2013

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

τινων: την αιτιατική ενικού στο θηλυκό γένος

ὑβρει: την αιτιατική ενικού

ᾄοντι: τη δοτική πληθυντικού στον ίδιο τύπο

μάλιστα: τον θετικό βαθμό του ίδιου τύπου

ἐπητιῶντο: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

ὑπολαμβάνοντες: τη δοτική πληθυντικού της μετοχής του αορίστου της παθητικής φωνής στο ίδιο γένος

ἐξελάσειαν: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της ευκτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή

ἐβόων: το απαρέμφατο του ενεστώτα στην ίδια φωνή

εἴη: το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα

ἐπράχθη: το γ' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή.

Μονάδες 10

Γ' Λυκείου 2014

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ὑμᾶς: την αιτιατική ενικού αριθμού στο γ' πρόσωπο

πόρρω: τον υπερθετικό βαθμό

ἀγαθῶν: το επίρρημα στον θετικό βαθμό

αὐτάς: τη γενική πληθυντικού αριθμού στο β' πρόσωπο στο ίδιο γένος

ἡγεμόνα: τη δοτική πληθυντικού αριθμού

οἶμαι: το γ' ενικό πρόσωπο του παρατατικού

ὑπέλαβον: το απαρέμφατο του παρακειμένου στην παθητική φωνή

τοῖς παθοῦσι: τον ίδιο τύπο στον μέλλοντα

ἔγνωσαν: το γ' ενικό πρόσωπο της ευκτικής στον ίδιο χρόνο

καταστᾶσαν: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή.

Μονάδες 10

Ασκήσεις γραμματικής των πανελλαδικών εξετάσεων Β' Λυκείου

Β' Θεωρητική 1999

2.α. Πλοῖα γὰρ οὐκ ἔχομεν· κωλύουσι δὲ οὗτοι ἡμᾶς οὐς ἀκούομεν πολεμίους εἶναι. Να ξαναγράψετε το κείμενο αυτό, μεταφέροντας όλους τους κλιτούς τύπους στον ενικό αριθμό.

Μονάδες 4

β. ἀκούομεν, λαβεῖν, συνῆλθον: Να γράψετε το δεύτερο ενικό πρόσωπο της Προστακτικής του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή.

Μονάδες 6

Β' Θεωρητική 2000

2α. Να γράψετε τους ρηματικούς τύπους του κειμένου που βρίσκονται σε χρόνο Αόριστο στον αντίστοιχο τύπο του Ενεστώτα: **ἐνθυμήθητι, ἐμέλησεν, ἐστράτευσεν, καταστρέψαιτο, κατέστησεν, ἐκλιπόντες, ἔφυγον.**

Μονάδες 7

2β. χαλεπόν, μέγας, ραδίως: Να μεταφέρετε τους τύπους αυτούς στους άλλους βαθμούς.

Μονάδες 3

Β' Θεωρητική 2001

Γ2α. Να μεταφέρετε στη δοτική και κλητική ενικού όλα τα ουσιαστικά της τρίτης κλίσεως που υπάρχουν στο αδίδακτο κείμενο: πατέρων, παῖδες, ἄνδρες, πόλεως.

Μονάδες 4

Γ2β. ἤγομεν, ἐγενόμεθα, ἐκοινωνοῦμεν: Για τον καθένα από τους τύπους αυτούς να γράψετε το β' και γ' ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή.

Μονάδες 6

Β' Θεωρητική 2002

Γ2. Να γράψετε τον τύπο που σας ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

μείζονα: αιτιατική ενικού θετικού βαθμού στο ίδιο γένος

κάλλος: ονομαστική πληθυντικού.

εἰσὶν: γ' ενικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα

ἔχουσιν: γ' ενικό πρόσωπο ευκτικής αορίστου β'

ἠγεῖται: απαρέμφατο αορίστου μέσης φωνής.

Μονάδες 10

Β' Θεωρητική 2003

Γ2.α. Να γράψετε τον τύπο που σας ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ὄντες: δοτική πληθυντικού αρσενικού γένους

ρήτωρ: κλητική ενικού

δεινότητι: ονομαστική ενικού

πάντων: γενική πληθυντικού θηλυκού γένους

οὔτος: αιτιατική πληθυντικού θηλυκού γένους

Μονάδες 5

Γ2.β. ἔτυχον: β' ενικό πρόσωπο προστακτικής ενεργητικού αορίστου β'

ἐξέπεμψαν: α' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεργητικού αορίστου

ἀξιούντες: γ' ενικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού μέσης φωνής

ὑπερέβαλεν: απαρέμφατο ενεργητικού μέλλοντα

λαμβάνειν: β' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεργητικού παρακειμένου.

Μονάδες 5

Β' Θεωρητική 2004

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους τύπους που σας ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

τῆς πόλεως: αιτιατική ενικού και αιτιατική πληθυντικού

οὔσαν: γενική ενικού και ονομαστική πληθυντικού στο ίδιο γένος

παιδός: γενική πληθυντικού και δοτική πληθυντικού

ποιεῖν: απαρέμφατο μέλλοντα ενεργητικής φωνής

διελθεῖν: β' ενικό πρόσωπο υποτακτικής του ίδιου χρόνου

πράττειν: α' ενικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου της μέσης φωνής

εἰπεῖν: β' ενικό πρόσωπο προστακτικής του ίδιου χρόνου και της ίδιας φωνής.

Μονάδες 10

Ασκήσεις Επανάληψης

Ενεστώτας - παρατατικός ενεργητικής ή μέσης φωνής των ρημάτων α' και β' συζυγίας

126. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθένα από τα ρήματα:

Ρήμα	Τύπος που ζητείται	Απάντηση
καθίσταμαι	α' ενικ. ευκτ. ενεστ. ΜΦ	
ζήω - ζῶ	απρμφ. ενεστ.	
καταγιγνώσκω	β' ενικ. προστ. ενεστ. ΕΦ	
έάω - έῶ	απρμφ. ενεστ. ΕΦ	
δέομαι	β' - γ' ενικ. οριστ. ενεστ.	
δει̃ (απρόσ.)	μτχ. ενεστ.	
δέω - δῶ (= δένω)	β' - γ' ενικ. οριστ. ενεστ.	
ἴστημι	γ' πληθ. οριστ. ενεστ.	
άπέχω	γ' ενικ. παρατ.	
άδικέω, -ῶ	μτχ. ενεστ. ΕΦ	
άποδείκνυμι	γ' ενικ. παρατ. ΕΦ	
οἶμαι - οἴμαι	β' ενικ. οριστ. ενεστ.	
χρή (απρόσωπο)	απρμφ. ενεστ.	
νικάω, -ῶ	β' πληθ. ευκτ. ενεστ. ΕΦ	
τίθημι	β' ενικ. προστ. ενεστ.	
δουλόω, -ῶ	απρμφ. ενεστ. ΕΦ	
άναλίσκω - άναλόω, -ῶ	γ' ενικ. παρατ.	
δίδωμι	β' ενικ. οριστ. ενεστ. ΕΦ	
έντέλλομαι	γ' ενικ. παρατ.	
άφήμι	μτχ. ενεστ. ΕΦ	
ήγοῦμαι	β' ενικ. οριστ. παρατ.	
έπιτίθεμαι	γ' πληθ. παρατ. ΜΦ	
ἔξεστι(ν)	μτχ. ενεστ.	
ήμί (= λέω)	α' ενικ. παρατ.	
δύναμαι	γ' ενικ. υποτ. ενεστ.	
έμπίπρημι	γ' πληθ. οριστ. ενεστ. ΕΦ	
είμι	γ' πληθ. προστ. ενεστ.	
σύνειμι (σύν + είμι)	β' ενικ, προστ ενεστ -	
πλέω	β' - γ' ενικ. παρατ.	
οἶμαι - οἴμαι	α' ενικ. παρατ.	
δοκέω, -ῶ	γ' ενικό ευκτ. ενεστ. ΕΦ	
ἴημι	απρμφ. ενεστ. ΕΦ	
εἶμι	απρμφ. ενεστ.	
οἶδα	απρμφ. ενεστ.	
φημί	μτχ. ενεστ.	
βούλομαι	β' ενικό οριστ. ενεστ.	
άμφισβητέω, -ῶ	γ' ενικ. παρατ.	
χρήομαι, -ῶμαι	β' - γ' ενικ. παρατ.	
ώνέομαι, -οῦμαι	γ' πληθ. παρατ.	

ἐπίσταμαι	β' ενικ. παρατ.	
συμβάλλω	γ' ενικ. παρατ.	

Χρονικές Αντικαταστάσεις Βαρύτονων Ρημάτων

129. Να αντικαταστήσετε τα ρήματα σε όλους τους χρόνους, προσέχοντας το πρόσωπο και τον αριθμό:

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
βλάπτομαι					
πολιτεύη/ει					
ψεύδεται					
πείθομαι					
παιδεύεται					
λύονται					
δώκη/ει					
γυμνάζεσθε					
κρυπτόμεθα					
στρατεύομαι					
ταράττονται					
γράφεται					
παρασκευάζη/ει					
ἀλλάττεται					
πράττονται					
παύεσθε					
πλήττονται					
ὀρίζη/ει					
δεχόμεθα					
εὐχομαι					

130. Να αντικαταστήσετε τα ρήματα σε όλους τους χρόνους, προσέχοντας το πρόσωπο και τον αριθμό:

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
ἄγουσι					
αἰρεῖς					
αἰρεῖται					
αἰτιᾶται					
ἀλίσκεται					
ἄρχεται					
βαίνουσι					
δύναται					
βούλεσθε					
δοκεῖ					
ἐγείρεις					
ἐλαύνομεν					
ἔπεται					
ἐργάζονται					
ἔρωτᾷ					
ἔχεις					
ζῆ					
ἡγεῖται					
καλοῦνται					
κτείνεις					
κτῶνται					

ἀφικνούμεθα					
ἴστης					

131. Να συμπληρώσετε τους τύπους

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας	Αόριστος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
οἰκεῖς					
ἔχεις					
πέμπουσι					
ἔρωτᾶς					
	εἶχοντο				
	ἔδέοντο				
			κατέλυσα		
καταλύσονται					
στερεῖται					

Εγκλιτικές Αντικαταστάσεις Βαρύτονων Ρημάτων

132. Να συμπληρώσετε τους τύπους.

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
βάλλεις					
κελεύσει					
ἔπραξαν					
ἔλαβες					
πέπραχας					
ἐγεγόνεις					

133. Να συμπληρώσετε τους τύπους.

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
βάλλονται					
κελεύεται					
λύσει(η) βενικό					
ἐπράξω					
ἐλάβου					
ἐποιήσασθε					
ἐπράχθης					
πραχθήσεται					
γεγένηται					
λέλυνται					

134. Να συμπληρώσετε τον πίνακα:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
		λέγοι			
παύσεις					
ἔλεξε					
εἶπες					
λέλυκα					
πέπλευκας					
ἐπαναφέρει					
ἄρξεται					
ἀγγέλλεται					
ἀγγέλλονται					

		ἄρχοιντο			
ἐποιήσατο					
ἔλαβον					
ἐλαβόμεν					
ἐτάχθην					
ἠρέθης					
ἐγένετο					

135. Να αντικαταστήσετε τους τύπους της Οριστικής στις άλλες εγκλίσεις προσέχοντας το χρόνο, το πρόσωπο και τον αριθμό:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
ἠτίμασας					
κεχώρευκε					
ἐλύσατο					
	λυθῆς				
ἦσθησαι					
πέπεισται					
πέπραχθε					

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
	λύσῃσι				
πεφύλαχας					
	νομίσωνται				
ἐβουλήθησαν					
βεβούληται					
γέγραψαι					
πεπραγμένοι εἰσὶ					

Χρονικές κι Εγκλιτικές Αντικαταστάσεις

136. Προσθέστε τους τύπους που λείπουν:

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
		λέγοι			
νομίζεις					
παύσω					
ἔλεξε					
εἶπες					
λέλυκα					
πέπλευκας					
ποιεῖς					
τιμᾶς					
ποιήσουσι					
τιμήσεις					
ἀγγέλλεται					
ἀγγέλλονται					
		ἄρχοιντο			
ἐποιήσατο					
ἔλαβον					
ἐλαβόμεν					
ἐτάχθην					
ἠρέθης					

142. Να συμπληρώσετε τους τύπους.

Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
έπαναφέρει					
έποίησαν					
ἀπήγγειλεν					
εἶπεν					
λελύκατε					
ἀποκρίνεται					
ἔπονται					
ὁμολογήσει (η)					
εἴργασμαι					
ἐπιτηρεῖς					
ἐξαιροῦσι					
ἀγγελῶ					
βοηθοῦνται					
ἡγεῖται					
νικᾷς					
ἐρωτῶσι					
νικῶνται					
ἡττᾶται					
ἡρέθη					
ἐγένετο					

152. Να γράψετε το α' ενικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού και αορίστου των ρημάτων (στη φωνή που δίνονται):

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος
ἀκούω		
ἔπομαι		
οἶομαι – οἶμαι		
ἄγω		
βούλομαι		
διστάομαι, -ῶμαι		
ἐλαύνω		
λέγομαι		
ὁμολογέω, -ῶ		
ὄμνυμι - ὀμνύω		
ἐγχειρέω, -ῶ		
ὀράω, -ῶ		
πάσχω		
ὠνέομαι, -οῦμαι		
ἐθέλω - θέλω		
χρήομαι, -ῶμαι		
οἶχομαι		
ἀντιβोलῶ (= παρακαλώ)		
ῥέω		
ἀνέχομαι		
ἀπόλλυμαι		
ἐργάζομαι		
δύναμαι		
ὠθέω, -ῶ		
εἶμι		

ἐγείρω		
ἀπαντάω, -ῶ		
ἔχω		
ἀντιδικέω, -ῶ		
εὕρισκω		
μέλλω		
ἐπίσταμαι		
ἀμφισβητέω, -ῶ		
ἐνοχλέω, -ῶ		
ἀνοίγω		
εἶργω		
ἐθίζω		
ἐάω, -ῶ		
ἐναντιόομαι, -οῦμαι		
ἀλίσκομαι		

153. Να γραφεί το α΄ ενικό πρόσωπο του παρακειμένου και του υπερσυντελικού των ρημάτων:

Ρήμα	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
κρίνω		
εὐχόομαι		
φθείρομαι		
ἡγέομαι, -οῦμαι		
βουλεύομαι		
ὠφελέω, -ῶ		
ἄρχομαι		
ἐν-τέλλομαι		
κελεύω		
ἀφ-ικνέομαι, -οῦμαι		
ψύχομαι		
ἀμαρτάνω		
ῥίπτω		
εὐεργετέω, -ῶ		
ὀφλισκάνω		
ἀπ-εχθάνομαι		
κατ-οικέω, -ῶ		
δέχομαι		
αὐτομολέω, -ῶ		
δηλώω, -ῶ		
ἐρωτάω, -ῶ		
ἀμελέω, -ῶ		
αἴρομαι		
ἐγγυάομαι, -ῶμαι		
ζημιώω, -ῶ		
γράφομαι		
βιβάζομαι		
καλέω, -ῶ		
πειθομαι		
τρέπομαι		
τρέφομαι		
ζητέω, -ῶ		
σκοπέομαι, -οῦμαι		
ἀπο-λογέομαι, -οῦμαι		

άν-αλόω, -ῶ - άν-αλίσκω		
αίρέω, -ῶ		
όμολογέω, -ῶ		
στρατεύομαι		
αίσθάνομαι		
φαίνομαι		

154. Να γραφεί το ά ενικό πρόσωπο του παρακειμένου και του υπερσυντελικού των ρημάτων:

Ρήμα	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
πίπτω		
ἔρχομαι		
μυμνήσκομαι (θ. -μνή-)		
όρῶ		
όρῶ (β' τύπος)		
λέγω		
έλέγχομαι		
έάω, -ῶ		
ώνέομαι, -οῦμαι		
άκούω		
συλ-λέγω		
δια-λέγομαι		
γιγνώσκω		
άλίσκομαι		
έλαύνω		
άν-οίγω - άνοίγνυμι		
άν-οίγομαι - άνοίγνυμαι		
όμνυμι		
(εἶκω) (=μοιάζω)		
έγείρω		
έγείρομαι		
λαγχάνω		
(ἔθω)		
κτάομαι - κτῶμαι		
έσθίω (= τρώγω)		
λαμβάνω		
όρύττω - όρύσσω		
δια-φέρω		
άγείρω (= συγκεντρώνω)		
εργάζομαι		
ώθέομαι, -οῦμαι		
ἄγω		
κατ-άγνυμι (= σπάζω)		
έθίζω		
έθίζομαι		
άλείφω		
ἔλκω (έλκύω)		
άπ-όλλυμι		
άπ-όλλυμαι		
έστιάω, -ῶ (= φιλοξενώ)		